NUTA BULLETIN

OFFICIAL JOURNAL OF NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

Regd. No. MAHBIL/2001/4448: Postal Registration No. ATI/RNP/078/2012-2014

YEAR:38) 1st June 2013 (No. of Pages 24) (No: 07

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION

WRIT PETITION (LODGING) NO.1326 OF 2012

Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad and anr. .. **Petitioners. Versus**

The State of Maharashtra and ors. .. Respondents

Mr. Uday P. Warunjikar for the Petitioners i/by Mr. P. Pathak, Siddhesh Pilankar, Anja Deval and Bhushan Deshmukh., Mr. J. S. Saluja, Assistant Government Pleader for Respondent No.1 State of Maharashtra., Mr. C.R. Sadashivan i/by N.M. Ganguli for Respondent No.2., Mr. Rui Rodrigues for Respondent University of Mumbai., Mr. Pradeep Khandapkar for Respondent No.4., Mr. Mr. I.M. Khairdi h/f. P.N. Joshi for Respondent No.5., Mr. S.B.Shenoy i/by A.S. Karwande for Respondent No.9., Mr. Ramesh N. Zade, President, National Forum for Quality Education., Dr. M.s. Tapati Mukhopadhaya, General Secretary of Respondent No.2 present.

CORAM: MOHIT S. SHAH, C.J. & M.S. SANKLECHA, J. DATE: 10 May 2013

PC: Learned Counsel Mr. Sadashivan for respondent No.2- Maharashtra Federation of University College Teachers Organization, tenders the affidavit dated 10 May 2013 of Dr. Tapati Mukhopadhyay, General Secretary of respondent No.2 Association. In the said affidavit Dr. Mukhopadhyay has submitted that out of the 13-demands made by respondent No.2 Association, the three important demands are –

- a) release of arrears for the period form 1 April 2011 to 31 March 2012
- b) counting of past services of the teachers appointed between 1991 and 3rd April 2000, and
- c) completion of pay fixation at Rs.14,940/- for those teachers who have completed 5 years of selection grade.
- 2) So far as the first demand is concerned, Dr. Mukhopadhyay has given the past events. We do not propose to go into the dates and events referred to in the affidavit but we record the statement being made by Mr. Saluja, learned A.G.P. under instructions of Mr. G. S. Rasal, Joint Secretary to the Government of Maharashtra, Higher Education and Technical Education Department, that the arrears of salary on the basis of 6th Pay Commission recommendations have partly been paid in March 2013 and that the balance amounts will be released by 31 July 2013.
- **3)** As far as the second grievance is concerned, the apprehension voiced by Dr. Mukhopadhyay in the affidavit is that the Government and the Universities have not taken any decision about the exemption of NET/SET requirement and if the Government / Universities take decision to give benefit of such exemption prospectively, teachers will be adversely affected inasmuch as they will lose the following benefits:

- a) loss of 21 to 11 years of service of the NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000 for all purposes;
- b) recovery of the annual increments that these teachers have earned over the years;
- c) loss of the triple benefits of PF, Gratuity and Pension under the old pension scheme with defined contribution and defined benefits to be replaced by the new pension scheme with defined contributions and undefined benefits;
- d) recovery of pension and other benefits already given to those teachers who have retired or expired including recovery of family pension/stoppage of the family pension if it has already commenced;
- e) withdrawal of the benefit of counting of past service already given to those teachers who have become Principals of colleges;
- f) loss of incentives in the form of increments for M. Phil, Ph.D, etc., covered under the UGC scheme for teachers who are not granted the same so far and recovery of the benefits from teachers who are already granted the same, and
- g) loss of counting of past service and therefore loss of arrears arising there-from for the entire period of service already rendered. Now they are making statement correcting the illegalities and reducing the cruelties of decision dated 6th March, 2013.
- 4) As regards the above submission, Mr. Saluja states that the State Government will issue G.R. within two weeks from today for granting exemption from NET/SET to those teachers who were appointed between 19 September 1991 and 3 April 2000 after following the regular procedure.

It appears that decision was not taken by the Government and, according to respondent No.2-Association, therefore, they were compelled to take recourse to non co-operation to the examination related work.

See Para 23 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

- 5) Mr. Saluja further states that though regularization will be made with effect from the date of the G.R., the Government and the Universities will protect the pay and the pay fixation including increments already paid to the teachers and therefore, there will be no recovery of annual increments which the teachers have already earned. Similarly there will be no recovery of other benefits.
- **6)** When a specific query is put to the learned A.G.P. Mr. Saluja about the apprehension of respondent No.2 Association that there will be loss of pensionary service and recovery of pension and other benefits already given to the teachers who have retired or expired including recovery of family pension, the learned A.G.P. states that he has no instructions on this issue.
- 7) We are of the view that if any such amounts of pension or family pension already been paid to the retired teachers or families of retired teachers, or if the benefits of incentives in the form of increments for a M.Phil and Ph.D. etc. are given to the teachers, no recovery should be made.
- **8)** As regards the pension benefits to be paid in future, the learned A.G.P. states the the Cabinet has already taken decision on 6 March 2013 that the teachers who will be given exemption from NET/SET will be given benefits of new pension scheme and not benefits of old pension scheme
- 9) Learned A.G.P. states that teachers who are not yet granted increments i.e. M.Phil and Ph.D. teachers on the ground that they have not passed NET/SET, will be given benefits of the increments from the date of the G.R.
- 10) Learned A.G.P. also states that there will be no recovery of benefits of the past service of the teachers who have become the Principals of the Colleges.
- 11) Thus, it appears to be the stand of the State Government that whatever benefits are already given to teachers who have not cleared NET/SET will not be withdrawn from them.
- 12) While recording the above statements of the learned A.G.P., it is made clear that respondent No.2 Association or the concerned teachers will be at liberty to take appropriate legal remedies for the benefits which, according to them, ought to have been given but which are not given.
- **13)** As far as the third grievance is concerned, learned A.G.P. states that appropriate decision in this regard will be taken. Those teachers who were sanctioned scale earlier and that scale sanctioned in favour of those teachers earlier will be not recovered till further orders. It is also stated that before taking any final decision in this matter, the State

- Government will give an opportunity of hearing to respondent No.2-Association.
- 14) We may also note that on this issue this Court has already rendered Judgment and order dated 29 February 2012 wherein a Division Bench of this Court allowed Writ Petition No. 9218 of 2011 (SUTA vs. UCG and ors) and Writ Petition No.11282 of 2011 (Awalekar Jothiba and ors. Vs. UCG and ors). If the above Judgments are not disturbed by the Supreme Court, then there can be no manner of doubt that the State Government and the Universities are bound to implement the directions given in the above judgments.
- 15) Thus, it appears that the demands of the teachers raised through respondent No.2 in respect of teachers who were appointed between 19 Sept.1991 and 3 April 2000 without clearing the NET/SET examination have been partially granted by the Government. If at all respondent No.2 Association or its members are not satisfied with the decision, it will be open to them to avail all legal remedies but there can be no justification for not co-operating with the University by not doing the examination work.

Section 32 (5)(g) of the Maharashtra Universities Act, 1994 reads as under:

"It shall be obligatory on every teacher and on the non teaching employee of the university, affiliated, conducted or autonomous college or recognized institution to render necessary assistance and service in respect of examinations of the university. If any teacher or non teaching employee fails to comply with the order of the university or college or institution, in this Respect, it shall be treated as misconduct and the employee shall be liable for disciplinary action."

- **16)** In view of the above statutory provisions the teachers are bound to render necessary assistance and service in respect of the examinations being conducted by the University. Hence, after recording the above statements made by the learned A.G.P. we direct that respondent No.2 Association and its members shall comply with the above statutory obligation of the teachers as provided in Section 32(5)(g) of the Maharashtra Universities Act, 1994.
- **17)** University Circular No. Exam/Result/771 of 2010 reads as under:

"With reference to above mentioned clauses and circulars you are requested to submit the internal marks of the students of TYBA, B.Sc. and B.Com. within 3 days from the date of the receipt of this circular so as to declare the result within the stipulated time prescribed by the Act."

In view of the above circular the teachers rendering the service in affiliated and autonomous colleges or recognized institution to the Mumbai University shall submit the internal marks of the students of TYBA, B. Sc. and B. Com within

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODGING) NO.1326 OF 2012

Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad and anr. .. **Petitioners. Versus**

The State of Maharashtra and ors. .. Respondents

Mr. Uday P. Warunjikar for the Petitioners Mr. J.S.Saluja, AGP for the Respondent State

CORAM: MOHIT S. SHAH, C.J. & M.S. SANKLECHA, J.

DATE: 30 April 2013

- **P.C.:** Mr. Saluja, learned AGP for the respondent State, States Under instructions that the representatives of the MFUCTO had held a meeting with the Minister of Higher and Technical Education and also the Minister of State for the said Department on 19 April 2013. It is further stated that about 13 issues were discussed at the said meeting and considerable progress has been made including the decision of the State Government to release Rs. 500 crores towards arrears of Salary of the teachers.
  - 2. Stand over to 8 May 2013 at 10.30 a.m.

Chief Justice: M.S. sanklecha J

3 days from today. As regards the marks of the first year and second year examinations conducted by the Colleges on behalf of the University, the Principals of the concerned Colleges shall send all the details about those marksto the University within one week from today.

- 18) Mr. Rodrigues, learned Counsel for the University of Mumbai states that the University conducts examinations through Centralized Assessment Project (CAP) and therefore, teachers must render necessary co-operation to the University for the examination. In view of the above, it is directed that the teachers who are members of respondent No.2 Association and other teachers shall also report before the CAP Project Authority for rendering necessary assistance for the on going assessment undertaken by the University.
- 19) Learned Counsel for respondent No.2 further states that respondent No.2-Association will also give cooperation to the University to ensure that the examination related work is completed and results will be announced within the time limits stipulated under the Maharashtra Universities Act. 1994.
- **20)** As regards prayer of salary for the months of March and April 2013 not paid to the agitating teachers, it is submitted by learned counsel for respondent no.2 that remuneration for examination related work is separate and therefore, on account of non-co-operation for examination related work, their salary and allowances for their regular work should not be withdrawn. Mr. Saluja learned A.G.P. states that during the months of February, March and April, 2013 the teachers duties are related more to examination work and therefore, teachers cannot be allowed to raise such contention.
- **21)** On this issue, we do not propose to express any opinion. We are of the view that, this issue also respondent No.2 Association may discuss with the authorities for considering as to how much salary should be released to the teachers who have not extended their co-operation for the examination related work.
- 22) Now finally coming to the question of show cause notices which might have been issued by the University or the Colleges, learned Counsel for respondent No.2 association states that members of respondent No.2 Association will extend utmost

cooperation for the examination work from tomorrow. In view of the above assurance from respondent No.2 Association, we direct the concerned teachers also to give individual undertakings that henceforth they they will render cooperation for examination and other related work. We are of the view that Universities and the Colleges may not take any further action against the concerned teachers who give such undertakings.

- 23) We are constrained to make these observations because the teachers of respondent No.2-Association were of the view that they are entitled to certain demands and even if the State Government and the Universities were not inclined to accept all the demands in their entirety, nothing prevented the State Government from coming out with their decision and issuing a G.R. If such decision had been taken earlier and if respondent No.2-Association or teachers were not satisfied with the decision, they would have taken necessary legal proceedings for enforcement of their alleged rights. It appears that decision was not taken by the Government and, according to respondent No.2-Association, therefore, they were compelled to take recourse to non co-operation to the examination related work.
- 24) Whatever may be the reason for delay in taking the decision or justification or otherwise for not extending the cooperation to the examination related work, it is the students who are bound to suffer on account of such non co-operation between the teachers and the authorities. We are, therefore, of the view that State Government should set up a Grievances Redressal Mechanism before which the teachers or their Association can raise their grievances or demands and after considering the recommendations of such body, the State Government or the University may take necessary decisions. It is on account of absence of such mechanism to get the disputes and grievances resolved and redressed that the present unfortunate agitation started. The Grievances Redressal Body should be set up by 31 July 2013.
- **25)** After recording the above statements made by the learned counsel for the parties and with the above directions, the writ petition is disposed of .

CHIEF JUSTICE: M. S. SANKLECHA, J.

** AF : P13 **

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODGING) NO.1326 OF 2012

Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad and anr. .. Petitioners. Versus

The State of Maharashtra and ors. .. Respondents

Mr. Uday P Warunjikar for the Petitioners.: Mr. J.S.Saluja, Assistant Government pleader, for Respondent No. 1 State of Maharashtra: Mr. C.R. Sadashivan i/b N.M.Ganguli for Respondent No. 2: Mr. Rui Rodrigues for Respondent Nos. 3 and 12 and 13: Mr. P.N.Joshi with Mr. I.M.Khairdi for Respondent No. 5: Mr. S.B. Shenoy i/b A.S. Karwande for Respondent No. 9: Mr. Ramesh N. Zade, President, National forum for Quality Education.

Coram : Mohit S. Shah C.J. & M.S. Sanklecha J. Date 8 May 2013

- PC: Learned counsel for Maharashtra Federation of University College Teachers Organization, States that the members of respondent No. 2 Organization will submit the internal marks of the students of T.Y.B.S. T.Y.B.Com and T.Y.B.Sc. studying in the concerned colleges within 2 days from today. All the teachers who are rendering services in the colleges in the State of Maharashtra shall submit the internal marks of the students within 2 days from today so as to enable the University to declare the results of the examinations within time limit stipulated in clause 72 of the maharashtra Universities Act. 1994.
- 2. Learned counsel for respondent No. 2 Organization further states that the meetings have already been held with the Minister in charge of Higher and Technical Education, Government of Maharashtra and that if one meeting is held by Hon'ble Chief Minister the issues are likely to be resolved.
- 3. In view of the above, further hearing of this writ petition is adjourned to Friday 10 May 2013 at 10.30 a.m.

Chief Justice: M.S. Sanklecha J.

AFFIDAVIT OF RESPONDENT No. 2 i.e. MFUCTO

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODGING) NO.1326 OF 2012

Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad and anr. .. **Petitioners. VERSUS** 1. State of Maharashtra through Secretary, Higher & Technical Education Department & Ors .. **Respondents**

ADDITIONALAFFIDAVIT OF RESPONDENT No.2

- I, Dr. Tapati Mukhopadhyay, aged 64 years residing in Mumbai, Indian Inhabitant, Occ. retired from service, Respondent No. 2 herein, do hereby solemnly affirm and say as follows:
- 1. I say that I have earlier filed an Affidavit-in-Reply dated 18th May 2012 and thereafter another Additional Affidavit-in-Reply dated 15th April 2013. I say that this Petition has been taken up by this Hon'ble Court for hearing at the admission stage itself on 2nd April 2013, 18th April 2013, 30th April 2013 and 8th May 2013. I say that during the hearing so far Respondent No.1 State has not filed any Affidavit. However, on 18th April 2013, an unsigned document entitled "Bullet Point Regarding Net/Set Policy" was placed before this Hon'ble Court and no copy was served on the other parties. On 30th April 2013 similarly a document was placed before this Hon'ble Court possibly being minutes of meeting held between MFUCTO and the Hon'ble Minister for Higher & Technical Education which was unsigned and no copy was served on the other parties stating that the Minutes were not yet signed in approval by the Hon'ble Chief Minister. On 8th May 2013 document titled "Information about Assessment of Answer Sheet
- **of College/University Examination**" was submitted with copies to the other parties.
- 2. I say that in the meantime several developments have taken place which indicate that the understanding given to this Hon'ble Court on behalf of Respondent State in respect of release of full arrears is no more valid and acceptable to the said Respondent. I say that it was stated on behalf of Respondent No.1 that Rs.500 crores would be released immediately towards arrears and another Rs.1000 crores would be taken out of the contingency fund so that the arrears in full could be released to teachers before the end of April or on or before 5th May 2013. I say that so far no document on any of the 13 demands of teachers in the charter of demands has been placed before this Hon'ble Court nor was the Government Pleader in a position to make a positive statement to this Hon'ble Court on any of the demands. In the meantime, it appears that Respondent No.1 has taken decision not to get any money released from the Contingency Fund to pay the arrears in full to the teachers.
  - 3. I say that the Executive Committee of the MFUCTO

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS ([]]]

मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे दि. ५ व ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघासमवेत झालेल्या बैठकीच्या उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातर्फे तयार करण्यात आलेल्या एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्ता संदर्भात

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २५ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या बैठकीत सम्मत केलेला आंदोलन तीव्र करण्याबाबतचा ठराव

मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे दि. ५ व ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघासमवेत झालेल्या बैठकीचे उच्च व तंत्रिशक्षण विभागातर्फे तयार करण्यात आलेले एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्त दिनांक ९ फेब्रुवारीच्या पत्रान्वये संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले. या कार्यवृत्तावर संघटनेच्या कार्यकारी मंडळामध्ये तपशिलवार विचार करण्यात आला. ५ व ६ तारखेच्या चर्चेनंतर दिनांक ६ फेब्रुवारी रोजी रात्री उशिरापर्यंत बसून कार्यकारी मंडळाने त्या दोन दिवशी झालेल्या चर्चेबाबतचा तपशिलवार ठराव त्याच दिवशी (६ फेब्रुवारीला) सम्मत केला होता व त्या ठरावाच्या प्रति यापूर्वीच शासनाला सादर करण्यात आल्या आहेत. त्या ठरावाच्या शेवटी असे नमुद करण्यात आले होते की :-

"अशावेळी तिथल्यातिथे अशा बैठकीचे कार्यवृत्त तयार करून देण्याची यापूर्वी पद्धत होती पण या बैठकीचे कोणतेही लेखी कार्यवृत्त आज संघटनेला प्राप्त झालेले नाही. असे कार्यवृत्त प्राप्त झाल्यास त्याबाबतचे या संघटनेचे मत त्यानंतरच नमुद करता येईल."

२. आता त्या बैठकीचे एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्त प्राप्त झाले असून त्याबाबत या संघटनेचे म्हणणे नमूद करणे आवश्यक आहे असे या कार्यकारी मंडळाला वाटते.

केंद्र शासनाने "दिनांक १४.०८.२०१२ च्या पत्रान्चये मात्र वरील ८० टक्के रक्कम प्रथम राज्य शासनाने अदा करावी. त्यानंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती २ ते ३ हप्त्यामध्ये राज्य शासनास करण्यात येईल असे कळविले आहे." असा उल्लेख या कार्यवृत्तात आलेला आहे.

केंद्राच्या योजनेवाबतचा एवढा सविस्तर उल्लेख या कार्यवृत्तामध्ये करण्यात आल्यानंतर थकबाकी अदा करण्याची राज्याची योजना संपूर्णपणे केंद्राच्या योजनेचा (१४ ऑगस्ट २०१२ व १४ नोव्हेंबर २०१२ च्या पत्रान्वये कळविलेल्या) भंग करणारी अशी या कार्यवृत्तामध्ये नमूद करण्यात आलेली आहे.

शासनातर्फे शासनाची भूमिका म्हणून तीन हप्त्यामध्ये ही थकबाकी अदा करण्यात येईल हे मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी सांगितले होते हे खरे असले तरी "केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतुद करुन सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल.

"केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रकमेची प्रतिपूर्ती होईल तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतुद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल." अशा प्रकारची चर्चा सुद्धा झालेली नव्हती. हे नमूद करण्यात येत आहे.

सदरहू कार्यवृत्तामध्ये नमूद करण्यात आलेली राज्यशासनाची थकवाकी अदा करण्याबाबतची एकंदर योजना ही केंद्राच्या योजनेच्या विरोधात तर आहेच पण मा. उच्च न्या्यालयाच्या निर्णयाच्यासुद्धा विरोधात आहे व त्यामुळे ती फेटाळून लावण्यात येत आहे.

३. नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत फारच थोडी चर्चा झाली होती. या चर्चेमध्ये मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिनांक २ मे २०१२ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक

which held its meeting in Mumbai at short notice MFUCTO appreciated the expression of anxiety by this Hon'ble Court on the inconvenience that is likely to be caused to students as a result of non-cooperation by teachers in the conduct of examinations and assessment of answer papers. I say that taking into consideration these developments MFUCTO decided that the Organization must place before this Hon'ble Court true and correct facts in respect of at least three demands, viz., (A) release of arrears in full, (B) counting of past service for grant of placement benefits to NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000 and (C) completing the fixation at Rs.14,940/- for those teachers who had completed 5 years in the selection grade.

(A) RELEASE OF ARREARS IN FULL:

- (i) I say that the scheme of pay revision under the sixth pay recommendations envisaged by the Union HRD Ministry and notified by the apex bodies UGC/AICTE is a composite scheme and only after its implementation in full the State would be entitled to receive 80% of the additional expenditure from the Union Government and the remaining 20 per cent will be the sole liability of the State. I say that during the academic year 2009-10, MFUCTO had called teachers to participate in an indefinite cease work which was called off after an Understanding was reached on 26th August 2009 which was converted into Minutes of the Meeting 26-8-2009 as at Ex. C. The agreed position on arrears was stated in the said Minutes as under:
- "1 The State Government having taken into consideration the Composite Scheme submitted by the central Government, had issued Government Resolution dated 12th August 2009. While implementing the said Scheme, the aim will be to get 80 per cent of the financial assistance from the Central Government., If this 80%

- financial assistance from the Central Government is not received, the State Government shall pay 80% arrears as given to the State Government employees."
- (ii) I say and submit that the Union Ministry of Human Resource Development has come out with letter No.F.1-7/2010-U.II dated 14th August 2012 by which it was directed in para.3, 6 & 8 as under:
- "3. Central Government has decided to provide financial assistance, for the period 1-1-2006 to 31-3-2010, to the extent of 80% as reimbursement to those state governments which may opt for the revised pay scales. The State Governments were to provide 20% of arrears from their own resources.
- "6. State governments may please note that reimbursement of 80% of central share of the additionality of payment of arrears, for the period from 1-1-2006 to 31-3-2010 will be made by the central government in 2-3 installments. However, this would be by way of reimbursement only after the state government has made payment. In this connection, this Ministry letter of even number dated 11-5-2010 also refers.
- "8. You are requested to kindly take further necessary action in this regard as detailed above and furnish the requisite information to this department urgently to enable us to process the release of central share accordingly.

I say that by letters dated 14th August 2013 and 14th November 2012 the HRD Ministry has called upon the State Governments to release the 100% arrears in full and submit claim certificate so that 80% thereof would be released by the centre in 2-3 installments. I crave leave to refer to and rely on the said documents when produced.

(iii) I say that government's decision in respect of release of arrears is totally contradictory to the Union

महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांसोबत झालेल्या चर्चेत जे लिखित शब्द दिले होते ते या चर्चेच्या वेळी वाचून दाखिवल्यावर "मुख्यमंत्री म्हणून मी दिलेला शब्द निश्चितपणे पाळला जाईल." असे उद्गार मा. मुख्यमंत्र्यांनी काढले त्याचा या कार्यवृत्तामध्ये अजिबात उल्लेख नाही व जी चर्चा अजिबात झालेली नाही असा साराच मजकूर परिच्छेद २ मध्ये नमुद करण्यात आला आहे.

प्रत्यक्ष चर्चेमध्ये न आलेला हा मजकूर शासनाची भूमिका सांगण्यासाठी म्हणून या परिच्छेदात एकतर्फी भरण्यात आलेला आहे. मात्र यापूर्वी शासनाने या विषयावर वारंवार घेतलेल्या भूमिकेला हा मजकूर छेद देणारा आहे हे नजरेआड करता येणार नाही. थकबाकी अदा करण्याच्या प्रश्नाबाबत व नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या वावतीत संघटनेची भूमिका दिनांक ६ फेब्रुवारीच्या ठरावामध्ये तपशिलवारपणे मांडण्यात आली असून त्याची पूनरुक्ती करण्याची आवश्यकता नाही.

४. एक गोष्ट मात्र ठामपणे नमूद करणे आवश्यक वाटते. राज्याच्या मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला शब्द पाळला गेला पाहिजे यासाठी टोकाचा संघर्ष करण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे. मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या लिखित शब्दांवर विश्वास ठेवून या महासंघाने गेल्यावेळी आंदोलन एकतर्फी मागे घेतले होते, याबद्दल सुड उगविण्याचा नोकरशाहीचा अधिकार अमान्य करण्यात येत आहे. "मिठाने मिठाची व साखरेने साखरेची चव" सोडल्यास सारेच बेचव होते तसेच मुख्यमंत्र्यांचा शब्द जर पाळला जात नसेल व त्यावर मात करण्याची मुभा नोकरशाहीला दिली जात असेल तर ते शासकीय निर्जिवपणाचेच प्रतिक होय. विशेषतः मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला शब्द मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाशी व विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या आदेशाशी सुसंगत असल्यामुळे या नोकरशाहीच्या वरचढ होण्याचे कृत्ये अत्यंत निषेधार्ह ठरते.

मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे नेटसेट मुक्तता देण्याचा अधिकार हा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा असून, आयोग जो निर्णय देईल तो अंतिम असेल असे लिखित आश्वासन देणाऱ्या नोकरशाहीने जेव्हा मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाशी सुसंगत असा निर्णय विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिला तेव्हा, महाराष्ट्र शासनातील याच नोकरशाहीने राजकीय नेतृत्वाच्या विरोधात भूमिका घेऊन विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा हा निर्णय "मुर्खपणाचा आहे" असे त्या आयोगाला लेखी कळविले होते. याचा मा. मुख्यमंत्र्यांनी विसर पडू देवू नये अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे. त्याला विद्यापीठ अनुदान आयोगाने अतिशय मात्तव्वर शब्दात उत्तर दिले होते तेही उत्तर त्यांनी पहावे अशीही विनंती आहे.

- ५. उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत काम करणाऱ्या विभागीय सहसंचालकाला जे आणि जेवढे अधिकार आहेत. ते आणि तेवढेही अधिकार राज्याच्या मा. मुख्यमंत्र्यांना नाहीत, या भाकडकथांवर राज्यातील प्राध्यापकांनी भरवसा ठेवावा ही नोकरशाहीची अपेक्षा पूर्ण करण्याचा भावडेपणा महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांनी करण्याचे कोणतेही कारण नाही.
- मा. मुख्यमंत्र्यांच्या शब्दाचे पालन झालेच पाहिजे अशी ठाम मागणी करण्यात येत असून लोकशाही नेतृत्वावर मात करण्याचा हा नोकरशाहीचा प्रयत्न हाणून पाडण्यासाठी कोणत्याही दमन शक्तीच्या वापराचा तीव्र प्रतिकार करण्याचा ठाम निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे.

नोकरशाहीने कमालीच्या आकसापोटी चालविलेल्या या उद्योगामुळे शिक्षण क्षेत्रात तीव्र असंतोष निर्माण झाला असून, आंदोलन तीव्र करण्याचा भाग म्हणून "राज्यस्तरीय जेलभरो आंदोलनाचा कार्यक्रम" घोषित करण्यात येत आहे. शुक्रवार, दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी आझाद मैदान मुंबई येथे दुपारी १ वाजता राज्यस्तरीय जेलभरो आंदोलनाचा कार्यक्रम राबविला जाईल.

(प्रा.शिवाजीराव पाटील) अध्यक्ष

(डॉ. तापती मुखोपाध्याय) सचिव

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS (MFUCTO)

government directions contained in its letters dated 14th August 2012 and 14th November 2012. I say and submit that MFUCTO in its meetings with the Government had pointed out that the arbitrary decisions of the government was also against the Judgment and Order dated 17th January 2013 of the Hon'ble Allahabad High Court in W.P. No.64048 of 2011 which had quashed and set aside the UP Government's order to the effect that arrears of sixth pay commission revised scales of pay will be released only after the 80 per cent of additional expenditure was received from the central government.

- (B) Counting of past service for grant of placement benefits to NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000:
- As per Section 51 of the Maharashtra Universities Act, 1994, qualifications of teachers are to be prescribed by Statutes as assented to by the Chancellor. Though UGC by its Notification dated 19th Sept 1991 introduced NET as qualification for appointment of teachers, in Maharashtra introduced NET/SET as mandatory entry point qualification only after the issuance of the GR dated 11th December 1999. Thousands of teachers came to be appointed through duly constituted selection committees in the different universities and colleges in Maharashtra on the basis of the then existing qualifications which came to be approved by the Universities and the salaries of such teachers were also covered by the grant-in-aid from the State. I say that Respondent No.1 attempted to implement NET/SET condition on teachers with retrospective effect from 19-9-1991. This was illegal and against the Judgment of the Hon'ble Supreme Court of India in University of Delhi V/s. Raj Singh (AIR 1995 Supreme Court 336) in para.21 and para. 24 clearly setting out as under:
- 21. We now turn to analyze the said Regulations..... The provisions of clause 2 of the said Regulations are, therefore, recommendatory in character. It would be

- open to a University to comply with the provisions of clause 2 by employing as lecturers only such persons as fulfill the requirement as to qualifications for the appropriate subject provided in the schedule to the said Regulations. It would also be open, in specific cases, for the University to seek the prior approval of the U.G.C. to relax these requirements. Yet again, it would be open to the University not to comply with the provisions of clause 2, in which case, in the event that it failed to satisfy the U.G.C. that it had done so for good cause it would lose its grant from The said Regulations do not impinge the U.G.C. upon the power of the University to select its teachers.....
- "24. It is now appropriate to clarify the direction that the Delhi High Court issued in allowing the writ petition. It held that the notification dated 19th September 1991, by which the said Regulations were published, was valid, mandatory and that the Delhi University was obliged under law to comply therewith. The Delhi University was directed to select lecturers for itself and its affiliated and subordinate colleges strictly in accordance with the notification. Put shortly, the Delhi University is mandated to comply with the said Regulations. As analyzed above, therefore the Delhi University may appoint as a lecturer in itself and its affiliate colleges one who has cleared the test prescribed by the said Regulations; or it may seek prior approval for the relaxation of this requirement in a specific case; or it may appoint as lecturer one who does not meet this requirement without having first obtained the UGC's approval, in which event it would, if it failed to show cause for its failure to abide by the said Regulations to the satisfaction of the UGC, forfeit its grant from the UGC. If however, it did show cause to the satisfaction of the UGC, it not only would not forfeit is grant but the appointment made without obtaining the UGC's prior approval would stand regularized.
- (ii) I say that the UGC notified further Regulation dated 4-4-2000 by which though NET/SET was shown

सहसत्तिव

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS ([]]

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शुक्रवार, दिनांक ३ मे, २०१३ रोजी पुणे येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव

- (१) महाराष्ट्राच्या मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांचा पुन्हा एकदा विश्वासघात केलेला आहे. "केंद्रशासनाकडून मिळणारी ८० टक्क्यांची थकबाकी एकरकमी ३० एप्रिल २०१३ पुर्वी अदा केली जाईल" असे ते गेले ८ दिवस दूरचित्रवाहिन्यांवरून व वृत्तपत्रातून सतत सांगत होते. पण ही गोष्ट संपूर्णपणे फोल ठरली असून फक्त ५०० कोटी रुपयाची थकबाकी अदा करण्यापुरतीच ही बाब मर्यादित असून त्यापेक्षा जास्त थकबाकी अदा करण्याचे त्यांना आज तरी अधिकार नाहीत ही गोष्ट आता अधिकृत कागदपत्रांवरून स्पष्ट झालेली आहे.
- (२) सहाव्या वेतन आयोगाच्या थकबाकीपोटी अदा करण्यासाठी केंद्राकडून येणारी ८० टक्के रक्कम ३० एप्रिल २०१३ अखेर देण्याची मा. उच्च शिक्षण मंत्र्याची घोषणा जशी फोल ठरली आहे **तसेच नेट/सेट बाबत ६ मार्च २०१३ रोजी शासनाने घेतलेल्या 'त्या' अत्यंत क्रौर्यपूर्ण निर्णयातील विषारी** कृत्ये निरस्त करण्यात मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांना कोणतेही यश आलेले नाही, याबद्दल हे कार्यकारी मंडळ तीव्र विषाद व्यक्त करीत आहे.
- (३) मा. उच्च शिक्षणमंत्री विविध दुरचित्रवाहिन्यांवरून प्राध्यापकांना 'मेस्मा' लावण्यात येईल असे वारंवार सांगत होते. राज्यातील १७ लाख शासकीय कर्मचाऱ्यांची सहाव्या वेतन आयोगाच्या फरकापोटीची थकवाकी (एकाही रुपयांचे कोठूनही अनुदान नसतांना) अदा करण्यात आलेली आहे. मात्र प्राध्यापकांच्या सहाव्या वेतन आयोगाच्या फरकापोटी ८० टक्के रक्कम केंद्रशासन देत असतांना अद्याप पर्यंत एकही रुपया तेथून आणण्यात उच्च शिक्षण विभागाला यश आलेले नाही. नेट/सेट मुक्त शिक्षकांच्या वाबतीत ६ मार्च २०१३ रोजी शासनाने अत्यंत क्रौर्यपूर्ण निर्णय घेवून १२ ते २१ वर्षे सेवा झालेल्या त्या शिक्षकांवर अत्यंत क्रूर असा मोठा आघात केलेला आहे. हे लक्षात घेता या महासंघाने व महाराष्ट्रातील तमाम प्राध्यापकांनी मेस्माला सामोरे जाण्याचा निर्धार केलेला असतांना मा. मुख्यमंत्र्यांनी प्राध्यापकांना मेस्मा लावण्यात येणार नाही, अशा प्रकारची जी भूमिका जाहीरपणे मांडली त्यांच्या या भूमिकेप्रती महासंघाचे हे कार्यकारी मंडळ आदरभाव व्यक्त करीत आहे.
- (४) मा. उच्च शिक्षणमंत्री यांच्याशी झालेली चर्चा पूर्णपणे निरर्थक ठरली याचे मुख्य कारण म्हणजे लहानसा आर्थिकभार अंतर्भूत असला तरी ते कोणताही निर्णय घेऊ शकत नाहीत, ही गोष्ट या महासंघाच्या लक्षात आलेली आहे. मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांशी केव्हाही चर्चा करण्याची या महासंघाची तयारी आहे. पण त्या चर्चेत "शासनाने घेतलेले निर्णय" सांगण्याऐवजी ते "शासनाच्या विचारार्थ प्रस्ताव"च दाखवित असतील तर त्यातून काहीही निष्पन्न होत नाही असा या महासंघाचा अनुभव आहे. "महासंघाच्या ज्या तक्रारी असतील त्याबाबत त्यांच्याशी चर्चा करण्यात येईल"असेही मा. मुख्यमंत्र्यांनी जाहीरपणे सांगितले. त्यांच्या या भूमिकेचे हे कार्यकारी मंडळ स्वागत करीत आहे. अतएव राज्याच्या मा. मुख्यमंत्र्यांनी उक्त प्रश्नांमध्ये तातडीने लक्ष घालावे, महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाशी चर्चा करून याबाबतच्या मुळ मागण्या व शासनाच्या नेट/सेट मुक्त शिक्षकांबाबतच्या नव्या निर्णयातून बाहेर पडलेली क्रौर्यपूर्ण कृत्ये व त्याचे अभद्र परिणाम समजून घ्यावेत अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

प्रा.शिवाजीराव पाटील प्रा. डॉ. एस.पी.लवांडे अध्यक्ष महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघ

to be mandatory qualification condition for recruitment of teachers, it was also clarified through the Proviso 2 to clause 2 viz.,

"Provided further that these regulations shall not be applicable to such cases where selections of the candidates having had the then requisite minimum qualification as were existing at that time through duly constituted Selection Committee for making appointments to the teaching posts have been made prior to the enforcement of these regulation."

Thus teachers appointed between 1991 and 3-4-2000 were not covered by NET/SET qualification condition at all. However in spite of this, Respondent No.1 came out with a new GR dated 18-10-2001 by which NET/SET was shown as mandatory retrospectively for teachers appointed between 19-9-1991 and 11-12-1999. In the said

GR termination of all teachers appointed after 11-12-1999 was directed which led to hundreds of teachers taking recourse to the High Court resulting in Judgment and Order of Hon'ble High Court Bench at Aurangabad through Hon'ble Mr. Justice B.H. Marlapalle and Hon'ble Mr. Justice N.H. Patil {2003(23) Mh.L.J.176} and thereafter of the Hon'ble High Court at Bombay through Hon'ble Mr. Justice V.G. Palshikar and Hon'ble Smt. Justice Nishita Mhatre by Order dated 18th April 2002 with clear directions to the Universities to send the cases of the Petitioners (NET/SET affected teachers appointed after 11-12-1999) to the UGC for claiming exemption under Regulations dated 19-9-1991 and/or 4-4-2000 with a time I say that Director of Higher limit of four months. Education directed college managements to send all cases of non-NET/SET and therefore thousands of cases were sent for claiming exemption. I say that UGC did not act

BOMBAY UNIVERSITY AND COLLEGE TEACHERS' UNION (BUCTU)

(Registered Under the Trade Union Act. 1926, Reg. No. By-11-8296 of 1986)

Vidyapeeth Vidyarthi Bhavan, 'B' Road, Churchgate, MUMBAI 400 020

PRESS STATEMENT May 13, 2013 (FOR FAVOUR OF PUBLICATION)

HIGH COURT ORDER UPHOLDS MFUCTO'S POSITION

The Order passed by the Hon'ble High Court on 10th May 2013, while disposing off a Writ petition filed by the ABVP in relation to the agitation of MFUCTO, is available today. **This 10 page detailed Order of 25 paragraphs, upholds the position of MFUCTO that the 96-day historic agitation got prolonged because the Government failed to arrive at decisions concerning major demands of the teachers (para 23).** The Govt. has given commitment now on three major demands before the Hon'ble High Court. This is also the first time that the Hon'ble High Court has directed that a Grievance Redressal machinery be set up to avoid future agitations.

We put on record once again that the MFUCTO started its agitation (Boycott of all examination related activities) from 4th Feb 2013 after giving a notice to the Government on 15th Jan 2013. The Govt. held talks with MFUCTO on 5-6 Feb, 20 Mar and 19 April 2013. The talks in the first three meetings were preliminary and concentrated on only two issues. The last meeting with Minister of Higher and Technical Education and State minister had discussion on all 13 issues in the Charter of demands. In this meeting, the MFUCTO made it clear that it cannot accept the Cabinet decision (7th March 2013) on regularization of NET/SET affected teachers appointed during 1991-2000 from the date of the GR. The MFUCTO brought to the notice of the Minister, the adverse effects which will arise from the said cabinet decision. Regarding modification in Cabinet decision, date of payment of full amount of Arrears and fixation in 14,940 the Ministry (Higher & Tech Education) only discussed the proposals it would place before the cabinet sometime in future. However, at the end of the meeting the Minister refused to give any written assurance as well as any signed document based on minutes of the meeting. Realizing that Govt. had only proposals and no assurances on our major demands, the MFUCTO was constrained to continue the agitation.

After 19th April 2013, the Govt. built tremendous pressure on the teachers to withdraw the agitation, threatening them with pay-cuts, show cause notices, disciplinary actions and MESMA. While the Govt. refused to continue dialogue with MFUCTO and refused to give any written assurances, responsible Ministers made several statements in the Media that they have accepted our major demands including payment of Arrears. However, the Court Order proves our stand that the Govt. had actually not taken any decision.

- * On 10th May 2013, the Govt. represented by Additional Govt. Pleader (AGP) had to commit that balance Arrears of rs.1000 crores would be paid by 31 July 2013 (para 2).
- * The Govt. was also compelled to commit that numerous adverse implications of the Cabinet decision regarding regularization of NET/SET affected teachers from the date of the GR (which will be issued within 2 weeks) are withdrawn and existing benefits will not be disturbed.
- * Once the GR is issued, according to the Court Order, the MFUCTO is at liberty to approach Hon'ble High Court for a legal remedy. Most importantly, AGP committed that those NET/SET affected teachers who have done M.Phil /Ph.D. will be given their increments from date of GR.
- * With reference to granting benefit of fixation at 14940, Hon'ble High Court has categorically stated that Govt is bound to implement directions given by earlier judgements (para 14)
- * The Hon'ble High Court has sharply noted that delay in taking decision by the Govt. compelled the teachers to start the Boycott agitation. Arising out of this observation, for the first time the Hon'ble High Court has directed that by 31 July 2013 Grievance Redressal Body should be set up. This is a clear message that if disputes and grievances are resolved through dialogue, agitations can be avoided.

The MFUCTO in its affidavit filed on 10th May 2013 stated that it will withdraw the present agitation if the Govt. commits its position on three major demands. Since the position was committed as indicated above it was natural for the Court to expect that MFUCTO withdraws its present agitation and that its members will join examination duties. The MFUCTO also assured that full co-operation will be extended by teachers to ensure that exam work is completed in time.

In view of this assurance, the Hon'ble High Court has directed that no further disciplinary action be taken against the teachers such as issuing show cause notices. In the light of this we wish to emphasise that there is no provision of salary stoppage by the govt in case of Grant in Aid. However, now that the teachers have resumed exam work, it is expected that withheld salaries will be released by the Joint Directors.

TAPATI MUKHOPADHYAY General Secretary MFUCTO MADHU PARANJAPE General Secretary BUCTU C R SADASIVAN President BUCTU on the directions in the Judgment and therefore contempt petition was filed after which UGC started work on exemptions.

- (iii) I say that 44-day indefinite strike in July-August 2009 was ended with an Understanding signed between Respondent No.1 and MFUCTO converted into Minutes dated 26-8-2009. Though MFUCTO wanted Government to come out with a GR, Respondent No.1 insisted that the apex body viz., UGC should decide the matter of exemption and counting of past service for placement benefits. In para.5 of the Minutes in respect of the NET/SET affected teachers it was stated as under:
- "5. In accordance with Regulations made by the University Grants Commission from time to time and the decisions of the Hon'ble High Court at Bombay in different Petitions (Primary Petitions NO.5022/2001, No.5375/2001, No. 4266/2006) from time to time the power to grant exemption from NET/SET and the date of such exemption rests with the UGC. The decisions of the UGC in this regard will be final....."

I say that Respondent No.1 through letters dated 24th July 2009 and 30th July 2009 assured MFUCTO that as and when the UGC came out with its decision in the matter of exemption from NET/SET indicating the date from which Placement benefits should be granted to such Lecturers, Government will accept the same and act thereon and within 30 days thereafter, camps will be held to complete the process of CAS.

(iv) I say that in the meantime the teachers who had got exemptions by the orders of the UGC were refused placement benefits by Respondent No.1. A number of Writ Petitions came to be filed at the Nagpur Bench

of the Bombay High Court praying for Placement benefits (CAS) from the date of their respective When the Petitions came up for hearing appointments. on 20th April 2011, the AGP pointed to the Hon'ble Court that since UGC has not specified the date from which benefit is to be given, the State government was not able to settle the matter. On the assurance of the Assistant Solicitor appearing for the UGC, the Hon'ble Division Bench directed the UGC to inform the State and the Universities within a period of three weeks the date from which the counting of service should be considered by the State/Universities for granting Placement benefit. I say that thereafter the UGC came out with letter dated 16th August 2011 and communicated to Respondent No.1 and MFUCTO as under:

"The Commission deliberated on the issue regarding appointment of various teachers in the State of Maharashtra from September 19, 1991 until April 3, 2000 and resolved that all such appointments made on regular basis by various universities in the State of Maharashtra where the university has granted exemption to Teachers from the requirement of NET in terms of the UGC Regulations, 1991 and subsequent Notification dated 24-12-1998 and where the representation has been forwarded to Commission seeking further approval in relation to such regular appointment made during the said period w.e.f. September 19, 1991 till April 3, 2000 is approved. It further resolved hat a communication in this regard be sent to the Universities concerned and the State of Maharashtra."

I say that though grant of exemption from NET/SET was indicated, UGC did not specify the date from which the counting of service for the Placement benefits should be given and therefore MFUCTO requested the UGC to

आंदोलन काळातील घटनाक्रमाची अनुक्रमणिका

- 9. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, दिनांक 9६ सप्टेंबर २०१२ रोजीच्या बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (Circulated on yages 77 to 87 of 2012 NUTA Bulletin.)
- २. राज्यस्तरीय धरणे आंदोलन बुधवार, **दिनांक १० ऑक्टोबर २०१२** आझाद मैदान, मुंबई वेळ सकाळी ११ ते २ (*Circulated on yage 82 of 2012 NUTA Bulletin.*)
- ३. उच्च शिक्षण संचालक, पुणे यांच्या कार्यालयावर राज्यस्तरीय मोर्चा सोमवार, **दिनांक ५ नोव्हेंबर २०१२** उच्च शिक्षण संचालक कार्यालय, पुणे : दुपारी १२ वाजता (*Circulated on yage 88 of 2012 NUTA Bulletin.*)
- ४. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या सोमवार, **दिनांक ५ नोव्हेंबर २०१२** रोजी पुणे येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव : राज्याच्या मा. मुख्यमंत्र्यांचे आदेशसुद्धा मानावयास उच्च शिक्षण विभागातील अधिकारी तयार नाहीत. (Circulated on yages 97 to 100 of 2012 NUTA Bulletin.)
- ५. विधानमंडळ अधिवेशनाच्या वेळी नागपूर येथे राज्यस्तरीय मोर्चा सोमवार, **दिनांक १० डिसेंबर २०१२** नुटा ऑफीस, डि. लक्ष्मीनारायण वंगला, अमरावती रोड, नागपूर येथून दुपारी १२ वाजता (*Circulated on page 88 of 2012 NUTA Bulletin.*)
- ६. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या सोमवार, दिनांक १० डिसेंबर २०१२ रोजी नागपूर येथील वैठकीत सम्मत झालेला ठराव राज्याच्या मा. मुख्यमंत्री, मा. उच्च शिक्षणमंत्री यांनी दिलेल्या लेखी मुदतबंद आश्वासनांची पूर्तता होत नाही. (Circulated on yage 98 of 2012 NUTA Bulletin.)
- ७. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, दिनांक १३ जानेवारी २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला आंदोलन तिव्र करण्याबावतचा ठराव (Circulated on pages 01 to 05 of 2013 NUTA Bulletin.)

- 8. Memorandum to The Hon ble Chancellor Universities in Maharashtra Raj Bhavan, Mumbai. Dated **21st January 2013** (*Circulated on pages 09 to 14 of 2013 NUTA Bulletin.*)
- ९. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बुधवार, **दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१३** रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (*Circulated on yages 17 to 29 of 2013 NUTA Bulletin.*)
- 9०. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग विशि-9 मा. मुख्यमंत्री यांच्या कडे **दि. ६.२.२०९३** रोजी एमफुक्टो या शिक्षकसंघटनेसमवेत झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत.. (*Circulated on page 30 of 2013 NUTA Bulletin.)*
- 99. मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे दि. ५ व ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघासमवेत झालेल्या बैठकीच्या उच्च व तंत्रिशक्षण विभागातफें तयार करण्यात आलेल्या एकतर्फी शासकीय कार्यवृत्ता संदर्भात: महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक २५ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या बैठकीत सम्मत केलेला आंदोलन तीव्र करण्याबावतचा ठराव (Circulated in this NUTA Bulletin. on page 64)
- 11(A). COURT NO. 9 Case: WRIT A No. 64068 of 2011 Petitioner: Dr. Hridaya Nath Tripathi Respondent: The State Of U.P. And Others Petitioner Counsel: Durga Tiwari: Respondent Counsel: C.S.C.,B.D.Pandey Hon ble Rajiv Sharma,J. Hon ble Satyendra Singh Chauhan,J. Order Date: 17.1.2013 (Circulated on page 31 of 2013 NUTA Bulletin.)
- १२. क्रमांक बहिष्कार : २०१३/प्र.क्र.७१/विशि-३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक : ७ मार्च, २०१३. (Circulated on page 33 of 2013 NUTA Bulletin.)
- 9३. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शनिवार, **दिनांक** ९ **मार्च २०१**३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला तपशीलवार ठराव (Circulated on pages 33 to 41 of 2013 NUTA Bulletin.)
- 9४. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शनिवार, **दिनांक** ९ **मार्च २०१३** रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला संक्षिप्त ठराव (Circulated on yage 44 of 2013 NUTA Bulletin.)

specifically intimate to government of Maharashtra the date from which service of such teachers should be counted for Placement benefits. I say that the UGC by letter dated 26th August 2011 communicated to Respondent No.1 and MFUCTO the date from which counting of service should be done as under:

"Therefore the services of such teachers for all purposes should be counted from the date of their regular appointment."

I say that thereafter Respondent No.1 once again approached the UGC for clarification which came through letter from the UGC dated 15th March and 11th May 2012 setting out the factual position viz.,

"The actual date of grant of exemption shall be the date when exemption was granted by the Universities to the candidates concerned appointed on regular basis during the period w.e.f. 19-9-1991 to 3-4-2000.

"Further it may also be mentioned that UGC all along has been maintaining the aforesaid position."

(v) I say that in view of such acts of Respondent No.1, teachers under the MFUCTO went on non-cooperation in the assessment of answer scripts in all the 10 non-Agricultural Universities. There were several rounds of negotiations with the Hon'ble Minister for Higher & Technical Education and it culminated in a meeting with the Hon'ble Chief Minister and Hon'ble Minister for Education on 2nd May 2012. In the said meeting the Hon'ble Chief Minister directed that action should be taken as per UGC directions. I say that thereafter by a further letter dated 15th May 2012 from the Hon'ble Minister in continuation of the meeting held on 2nd May 2012 set out Respondent No.1's position as

- 15. Letter from Dr. Bhalchandra Mungekar, Member of Parliament (Rajya Sabha) to Hon'ble Shri. Prithviraj-ji Chavan, Dated 11th March, 2013 (Circulated on page 35 of 2013 NUTA Bulletin.)
- १६. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बुधवार, **दिनांक** २० **मार्च २०१३** रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव मा. कुलगुरुंनी या संकटाला धैर्यपूर्वक व न्यायबुद्धीने सामोरे जावे (*Circulated on yayes* 44
- 9७. महाराष्ट्र शासन माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय : महाराष्ट्र परिचय केंद्र, नवी दिल्ली वृत्त विशेष : दि. 9 एप्रिल २०१३ प्राध्यापकांच्या थकबाकी वेतनाचा गुंता पवार पल्लमराजू यांच्या बैठकीत सुटला १५०० कोटी रुपयांचा निधी देण्याचा निर्णय (Circulated on yage 49 of 2013 NUTA Bulletin.)
- १८. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, **दिनांक** ७ **एप्रिल २०१**३ रोजी जळगांव येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (Circulated on pages 45 to 50 of 2013 NUTA Bulletin.)
- 9९. महाराष्ट्र शासन माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय : मंत्रालय, मुंबई १८ चैत्र, १९३५ (सायं. ५.३० वा) : वृत्त विशेष ५२१ : **दि. ८ एप्रिल** २०१३ सहाव्या वेतन आयोगाच्या फरकाची रक्कम महाविद्यालयीन शिक्षकांना मे अखेर देणार (*Circulated on yage 52 of 2013 NUTA Bulletin.*)
- 20. IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODING) NO.1326 OF 2012 Coram: Mohit S. Shah C.J. & M.S. Sanklecha J. Date 18 April 2013 (Circulated on page 53 of 2013 NUTA Bulletin.)
- २१. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शनिवार, **दिनांक** २० **एप्रिल**, २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (Circulated on yage 54 of 2013 NUTA Bulletin.)
  - २२. दिनांक ६ मार्च, २०१३ रोजी शासनाने घेतलेल्या निर्णयातील

under:

"(i) Before the end of June 2012 decision will be taken by the Government through a meeting of the cabinet in respect of granting of placement benefits and fixation to teachers appointed from 19-9-1991 till 3-4-2000 on the basis of the UGC directions contained in their letters and also release of arrears in respect of the said placement and fixation."

I say that in view of the said assurance in writing, MFUCTO withdrew the action of non-cooperation in the expectation that Government will stand by its promise made to the teaching community. I say that it is this that has led to the present non-cooperation in the conduct of the University examinations and assessment of answer scripts from 4th February 2013. The first notice of the impending agitation was given to Respondent No.1 on 16th September 2012 and on 16th January 2013 further notice was given listing out the demands.

(vi) I say and submit during this agitation Respondent No.1 has come out with an approach of not granting placement benefits to such teachers by counting 'past service'. I say that Respondent No.1 in spite of assurances given earlier to MFUCTO suddenly took a 'U'-turn and came out with the idea of counting of 'future service' from the date GR would be issued to regularize the services of all such teachers. The said decision was taken by the cabinet on 6th March 2013. This is not only illegal but also in breach of legitimate expectations and therefore the said act attracts promissory estoppel. The said act of Respondent No.1 is cruel in nature and it violates basic human rights inasmuch as the consequences that follow such decision of Respondent No.1 are as under:

वेकायदेशीर व क्रौर्यपूर्ण विषारी कृतींच्या माघारीनंतरच आंदोलनाच्या माघारीचा विचार होवू शकतो : महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या गुरूवार, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (Circulated on pages 55 to 60 of 2013 NUTA Bulletin.)

- 23. IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODING) NO.1326 OF 2012 :Coram : Mohit S. Shah C.J. & M.S. Sanklecha J. Date 30 April 2013 (Circulated in this NUTA Bulletin. on page 62)
- २४. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शुक्रवार, **दिनांक ३ मे, २०१३** रोजी पुणे येथील बैठकीत सम्मत झालेला ठराव (*Circulated in this NUTA Bulletin. on yage 00*)
- 25. IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODING) NO.1326 OF 2012 :Coram : Mohit S. Shah C.J. & M.S. Sanklecha J. Date 8 May 2013 (Circulated in this NUTA Bulletin. on page 63)
- 26. IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (L) No. 1326 of 2012: ADDITIONAL AFFIDAVIT OF RESPONDENT No.2 on 10th May 2013 (Circulated in this NUTA Bulletin. on page 64)
- 27. IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION WRIT PETITION (LODGING) NO.1326 OF 2012 CORAM: MOHIT S. SHAH, C.J. & M.S. SANKLECHA, J. DATE: 10 May 2013 (circulated in this NUTA Bulletin. on page 61)

- a) loss of 21 to 11 years of service of the NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000 for all purposes;
- b) recovery of the annual increments that these teachers have earned over the years;
- c) loss of the triple benefits of PF, Gratuity and Pension under the old pension scheme with defined contribution and defined benefits to be replaced by the new pension scheme with defined contributions and undefined benefits;
- d) recovery of pension and other benefits already given to those teachers who have retired or expired including recovery of family pension/ stoppage of the family pension if it has already commenced;
- e) withdrawal of the benefit of counting of past service already given to those teachers who have become Principals of colleges;
- f) loss of incentives in the form of increments for M.Phil, Ph.D, etc., covered under the UGC scheme for teachers who are not granted the same so far and recovery of the benefits from teachers who are already granted the same, and
- g) loss of counting of past service and therefore loss of arrears arising there-from for the entire period of service already rendered. Now they are making statement correcting the illegalities and reducing the cruelties of decision dated 6th March 2013.

C) FIXAITON AT Rs.14,940/-:

- (i) I say that as per the Union HRD directions and UGC Regulations on the fifth pay commission scales of pay and as in GR dated 11th December 1999, teachers were entitled to fixation in the basic pay of Rs.14,940/ - on completion of 5 years in the selection grade. This benefit was given to all teachers initially but thereafter this benefit was illegally stopped and even recovery came to be ordered. Several teachers in our State moved the Hon'ble High Court in several writ petitions which came to be decided in favour of teachers and against the Government and in one of the Judgments and Orders dated 8-4-2011 directions came to be given to the State. failure to act, more Petitions were filed. Shivaii University Teachers' Association filed Writ Petition in the Hon'ble Bombay High Court involving several dozens of teacher-Petitioners in W.P. No.9218 of 2011 (SUTA V/s. UGC & Ors) and W.P. No.11282 of 2011 (Awalekar Jotiba L & Ors V/s. UGC & Ors). The said petitions came to be disposed of by Judgment and Order dated 29th February 2012 of Their Lordships Hon'ble Mr. Justice A.M. Khanwilkar and Hon'ble Mr. Justice N.M. Jamdar, The Judgment in para.7 states as under:
- "7. We fail to understand as to how such stand can be taken by the authority in spite of two successive orders passed by the Kerala High Court and even by this Court. We therefore direct the concerned authorities to consider the request of employees who are similarly placed as that of the petitioners in the present petition as well as Writ Petition No. 3324 of 2010 on the same basis, which approach is not only imperative but also obviate avoidable litigation for the said employees. Copy of this order be forwarded to the concerned secretary of the Higher & Technical Education, State of Maharashtra, for information and necessary action. Petition disposed of on the above terms."

I say that even after several months had elapsed the Government has failed and neglected to comply with the directions of the Court I say that it was not correct to refer the question to the finance ministry because the decision of the Hon'ble Division Bench was binding and cannot be modified by the Finance Ministry. I say that Respondent No.1 ought to have directed the Joint Directors of Higher Education not to make any recovery on this account from any teacher. Failing to do so, Respondent No.1 has **virtually made a mockery of the directions**

contained in the Judgments of the Hon'ble Court which is nothing but a bureaucratic arrogance.

- 4. I say that teachers are not on strike but are on non-cooperation with the University in relation to conduct of examinations and assessment of answer papers. I say that it is only under Section 32(5)(g) that any action against the teachers can be taken and that too by the managements of the colleges. I say that however, Respondent No.1 has taken upon itself the power to threaten the teaching community by not releasing their salaries for the months of March and April 2013. This act is illegal and aimed at breaking a democratically organized mass movement rather than negotiate and settle demands. It is also an act of unfair labour practice.
- 5. I say that the Hon'ble Chief Minister and Hon'ble Minister for Education are making statements after statements in the press and mass media that Rs.1500 crores are being released to pay to the teachers arrears. I say that similarly on the question of NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000 statements are made in the newspapers and the mass media that those teachers who have completed M.hil, Ph.D or NET/SET will be given the benefit of counting of service from the date of acquiring the said qualifications and that those teachers who are still non-NÊT/SET will be given additional three years' time to complete the qualification after which their service will be counted from the date of their appointment for placement benefits will be decided. I say that the purpose of such statements made through the mass media by the Hon'ble Chief Minister and Hon'ble Minister for Education appears to be to soften the cruelty that is being done to the **NET/SET** affected teachers.
- 6. I say that in spite of the fact that notice of the agitation was given to Respondent No.1 on 16th September 2012, nothing is communicated to this organization about the final decisions taken by the Government on these issues. Nor has Respondent No.1 filed before this Hon'ble Court any document indicating its final decisions on the demands raised by MFUCTO.
- 7. I say that noticing the developments and the anxiety of this Hon'ble Court about the fate that would befall the students, the Executive Committee of the MFUCTO held an emergency meeting for about 7-8 hours in Mumbai on 9th May 2013 and resolved that in the absence of any written communication on the status of demands raised in the charter of demands, it would not be possible to accept the imaginary government proposals. I say that if today the government commits that it will take decision on the demands in particular mentioned in sub-para. (A), (B) and (C) of para. 3 above within a period of 14 days or alternatively this Hon'ble Court deems it fit to direct the government to make its final decision in respect of these demands in particular mentioned in sub-para. (A), (B) and (C) of para. 3 above within a period of 14 days or during a period that this Hon'ble Court may think fit, withdrawal of the present agitation could be considered.
- 8. I say that in view of the apathy and indifference of Respondent No.1 the matter was dragged for a longer period of time. Consequently, this Hon'ble Court may direct Respondent No.1 to create a congenial atmosphere and withdraw various acts of threatened victimization, to enable smooth conduct the examination work including assessment of answer scripts in which the entire teaching community will be happy to render its fullest cooperation.

Solemnly affirmed at Mumbai this 10th day of May 2012

(Tapati Mukhopadhyay)

RFESPONDENT No.2

BEFORE ME

(C.R. Sadasivan)

Advocate for Respondent No.2

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे आंदोलन

आंदोलनाच्या ठरावापासून (दिनांक १६ सप्टेबर २०१२) तर आंदोलनाच्या समाप्तीपर्यंतच्या (दिनांक १० मे २०१३) काळातील घटनाक्रमाचा

अहवाल

'नुटाचे अध्यक्ष व महासंघाचे उपाध्यक्ष डॉ. प्रविण रघुवंशी व नुटाचे सचिव व महासंघाचे सदस्य *डॉ. अनिल ढगे यांनी तयार केलेला*

- **9.** महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने रविवार, दिनांक १६ सप्टेवर २०१२ रोजी झालेल्या बैठकीत आपल्या मागण्यांच्या संदर्भात आंदोलनाचा ठराव सम्मत केला होता. (Circulated on pages 77 to 87 of 2012 NUTA Bulletin.) या ठरावाच्या परिच्छेद १० मध्ये मागण्यांचे निवेदन पुढील शब्दात नमुद करण्यात आले होते.:-
- "एक म्हणजे नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या वाबतीत वारंवार दिलेल्या लेखी अभिवचनांचे पालन न होणे, दुसरे म्हणजे निवन वेतनश्रेणीमुळे नेट-सेट मुक्त शिक्षकांसह सर्व शिक्षकांच्या वावतीत १ जानेवारी २००६ पासून पुढच्या चार-पाच वर्षासाठी येणाऱ्या थिकतवाकीचा ८० टक्के अंशभाग सोसायला केंद्र शासन तयार आहे असा शासनिर्णय केंद्राने काढला असतांना यावावत आकसपूर्ण भूमिका घेतलेल्या उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने कोणतीही कारवाई न करणे, आणि तिसरे म्हणजे प्रत्यक्ष निर्गमित झालेल्या शासनिर्णयाची अंमलवजावणी न होणे, तसेच या स्तरावरील शिक्षकांच्या प्रलंबीत असलेल्या विविध समस्या व प्रश्नांविषयी नोकरशाहीच्या आकसपूर्ण धोरणाविरुद्ध तीव्र संघर्ष करण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे."
- २. याच ठरावाच्या याच परिच्छेदात रविवार, दिनांक १६ सप्टेबर २०१२ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या (MFUCTO) कार्यकारी मंडळाच्या उपरोक्त बैठकीत पुढीलप्रमाणे आंदोलनाचा निर्णय घोषित करण्यात आला होता.:-
- "(9) बुधवार, दिनांक 9० ऑक्टोबर २०१२ रोजी आझाद मैदान, मुंबई येथे सकाळी 99 ते २ वाजेपावेतो राज्यस्तरीय धरणे आंदोलन आयोजित केले जाईल.पूर्व सूचनेने मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांशी वेळ ठरवून त्यांना मंत्रालयात भेटून संघटनेचे पदाधिकारी आंदोलनाचा ठराव सादर करतील. त्यांनी वेळ न दिल्यास, मा. उच्च शिक्षण राज्यमंत्री यांना भेटून किंवा त्यांनीही वेळ न दिल्यास उभय मंत्र्यांच्या कार्यालयात आंदोलनाचा ठराव सपत्र सादर केला जाईल. त्याच दिवशी राज्याचे मा. मुख्यमंत्री यांना प्रत्यक्ष भेटून ठरावाची प्रत सादर करण्यात येईल.
- (२) दिनांक १० ऑक्टोबर २०१२ ते १ नोव्हेंबर २०१२ या कालखंडामध्ये महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाशी संलग्न असलेल्या सर्व विद्यापीठस्तरीय संघटना आपआपल्या मुखपत्राचा "आंदोलन विशेषांक" प्रकाशित करतील. या विशेषांकामध्ये महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने सम्मत केलेला आंदोलनाचा ठराव व तो ठराव राज्याचे मा. मुख्यमंत्री व मा. उच्च शिक्षण मंत्री यांना सादर करणारे पत्र, शब्दशः प्रकाशित करण्यात येईल. त्याच विशेषांकात जिल्हास्तरीय व विद्यापीठ स्तरीय मेळाव्यांचा कार्यक्रम प्रकाशित करण्यात येईल. या अंकात प्रसिद्ध करावयाचा आंदोलन विषयक इतर मजकुर महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या किंवा त्या त्या विद्यापीठस्तरीय संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी ठरविल्याप्रमाणे असेल.
- (३) दिनांक १ नोव्हेंबर २०१२ ते २६ नोव्हेंबर २०१२ या कालखंडात विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या जिल्हा मेळाव्यांचे आयोजन केले जाईल. अ.न. जिल्ह्याचे नाव, मेळाव्याचे ठिकाण, मेळाव्याचा दिवस, दिनांक व वेळ यांचा समावेश असलेला महाराष्ट्रातील या सर्व जिल्हा मेळाव्यांचा कार्यक्रम हा आंदोलन विशेषांकामध्ये प्रकाशित केल्याप्रमाणे असेल. या सर्व जिल्हा मेळाव्यांना विद्यापीठस्तरीय संघटनेचे पदाधिकारी व नेते संबोधित करतील.
- (४) सोमवार, दिनांक ५ नोव्हेंबर, २०१२ रोजी उच्च शिक्षण संचालक पुणे यांच्या कार्यालयावर राज्यस्तरीय मोर्चाचे आयोजन करण्यात येईल. शासन निर्णयाने त्यांचेकडे सोपविलेली जवाबदारी पार पाडण्यात त्यांना आलेल्या अपयशाचा निषेध करणे हा या मोर्चाचा उद्देश असेल. उच्च शिक्षण संचालकांना शासननिर्णय निर्गमित होऊनहीं त्यांना नियंत्रणात ठेवण्यात उच्च शिक्षण मंत्री

अपयशी झाल्यामुळे, उच्च शिक्षण मंत्री महाराष्ट्रात कोठेही जिल्हा मुख्यालयाच्या िठकाणी सभा/कार्यक्रमाच्या वेळी उपस्थित असतील त्या वेळी याच तारखेपासून तीव्र निदर्शने केली जातील.

- (५) जिल्हा मेळाव्यांचा कार्यक्रम ज्या कालखंडात होत आहे त्याच कालखंडात विद्यापीठस्तरीय मेळाव्यांचे आयोजन विद्यापीठस्तरीय संघटनेकडून केले जाईल. या मेळाव्याला राज्यस्तरीय संघटनेचे पदाधिकारी व नेते संबोधित करतील. कोणत्याही परिस्थितीत हा कार्यक्रम ५ डिसेंबर २०१२ या तारखेच्या पुढे जाणार नाही याची काळजी घेण्यात येईल.
- (६) दिनांक १ नोव्हेंबर २०१२ ते २६ नोव्हेंबर २०१२ या कालखंडामध्ये जिल्हास्तरीय नेते आपापल्या **जिल्ह्यामध्ये आंदोलनाच्या प्रचारासाठी दौरे** करतील.
- (७) सोमवार, दिनांक १० डिसेंबर २०१२ रोजी नागपूर येथे विधानमंडळ अधिवेशनाच्या वेळी राज्यस्तरीय मोर्चाचे आयोजन केले जाईल.
- (८) संपर्क पंधरवाडा: बुधवार, दिनांक १२ डिसेंबर २०१२ ते बुधवार, दिनांक २६ डिसेंबर २०१२ या १५ दिवसात संपर्क पंधरवाडा आयोजित करण्यात येईल. या कालखंडात (१) राज्यस्तरीय, विद्यापीठस्तरीय व जिल्हास्तरीय पदाधिकारी त्या त्या स्तरावरील वृत्तपत्रे व दुरदर्शनच्या कार्यालयात वेळ निश्चित ठरवून जातील व त्या माध्यमांच्या जवाबदार व्यक्तिंना आपली बाजू समजावून सांगतील. असे करतांना या संदर्भातील सर्व कागदपत्रांच्या प्रती माध्यमांच्या सुपूर्त करतील. (२) याच कालखंडात विद्यार्थी व पालकांच्या सभांचे आयोजन करुन सर्व कागदपत्रासह आपली बाजू संघटनांचे प्रतिनिधी समजावून सांगतील
- (९) मंगळवार, दिनांक १ जानेवारी २०१३ पासून महाराष्ट्रातील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षक, राज्य मंत्रीमंडळातील कोणत्याही मा.मंत्रिमहोदयांनी जिल्ह्याच्या ठिकाणी सार्वजनिक समारंभात/कार्यक्रमात सहभाग घेतला असेल तर त्या समारंभ स्थळी/कार्यक्रम स्थळी नोकरशाहीच्या मनोवृत्तीचा धिक्कार म्हणून व अशा मनोवृत्तीला आवर घालण्यास शासनाला आलेल्या अपयशाच्या विरोधात महासंघातर्फ तीव्र निदर्शने केली जातील."
- ३. आंदोलनाच्या निर्धारित कार्यक्रमानुसार सोमवार, दिनांक ५ नोव्हेंबर २०१२ रोजी उच्च शिक्षण संचालक यांचे कार्यालयावर राज्यस्तरीय मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले होते. संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी मोर्चाचे नेतृत्व केले. त्याच दिवशी सकाळी महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची बैठक होवून एक ठराव सम्मत करण्यात आला. (Circulated on yages 97 to 100 of 2012 NUTA Bulletin.) त्याच्या परिच्छेद १० मध्ये महासंघाची भावना पुढील शब्दात नमुद करण्यात आली होती.:-
- "नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या वाबतीत मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी मा. मुख्य सिचवांच्या उपस्थितीत दिलेल्या आश्वासनाचे पालन केले जात नाही, मा. मुख्यमंत्र्यांनी मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांच्या उपस्थितीत दिलेल्या आदेशाचे पालन केले जात नाही, तसेच उक्त विषयावरील सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाची सरळ सरळ अवहेलना केली जाते. हे उघड्या डोळ्यांनी पहात असतांना एका बाजूला सर्वच स्तरावरील शासकीय कर्मचारी, प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालयातील शिक्षक, इतकेच नव्हे तर विद्यापीठे व महाविद्यालयातून सेवानिवृत्त झालेले प्राध्यापक अशा जवळ जवळ १७ लाख कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाची ८० टक्के थकवाकी आतापर्यंत अदा करण्यात आलेली आहे. (एक रुपयाची मदत किंवा अनुदान याबावत कोठूनही मिळत नसतांना) व उरलेली २० टक्के थकवाकी सन २०१३ च्या जुलै महिन्यात अदा करण्यावाबतचा शासननिर्णय निर्गमित झालेला आहे. ज्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या वाबतीत केंद्र सरकार थकवाकीच्या रकमेवर ८० टक्के अंशभाग अनुदान

म्हणून अदा करण्यास तयार आहे त्या शिक्षकांना मात्र अधिकाऱ्यांच्या गलथान कारभारामुळे अजून पावेतो एक रुपयाची थकवाकी मिळालेली नाही. दिनांक १० ऑक्टोवर २०१२ रोजी हजारो शिक्षकांनी आझाद मैदानावर हजेरी लावून संघटनेमार्फत आंदोलनाची नोटीस दिल्यानंतर १ महिना होत आला. तरी त्या मागण्यावत चर्चेसाठी वोलाविण्यासाठी सुद्धा उच्च शिक्षण विभागात कोणालाही वेळ नाही याची नोंद घेण्यात येत असून त्यावावत महाराष्ट्रातील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांवर सूड उगविण्याचे जे कारस्थान मंत्रालयातील अधिकारी वर्गाने सुरू केलेले आहे ते प्रयत्नपूर्वक हाणून पाडण्याचा व घोषित आंदोलन नेटाने चालविण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे." हा ठराव मोर्चा समाप्तीच्या वेळी संघटनेच्या अध्यक्षांनी उच्च शिक्षण संचालकांच्या कार्यालयामार्फत शासनाला सादर करण्यासाठी त्या संचालनालयातील सामोरे आलेल्या सहसंचालकांना सुपूर्त केला.

- ४. त्यानंतर आंदोलनाच्या निर्धारित कार्यक्रमानुसार विधानमंडळ अधिवेशनाच्या वेळी नागपूर येथे सोमवार, दिनांक १० डिसेंबर २०१२ रोजी राज्यस्तरीय मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले होते. नागपूर येथून हा मोर्चा दुपारी १२ वाजता निघाला व विधानभवनानजिक टी पॉईंटवर अडविण्यात आला. संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी मोर्चाचे नेतृत्व केले. मोर्चाच्या सुरुवातीपासून तर मोर्चा समाप्तीपर्यंत संघटनेच्या जेष्ठ नेत्यासोबत महासंघाचे माजी उपाध्यक्ष, ज्येष्ठ शिक्षक नेते व नागपूर विद्यापीठाचे माजी कुलगुरु डॉ. अरुण सातपुतळे हे उपस्थित होते.
- ५. आंदोलनाच्या नियोजित कार्यक्रमानुसार दिनांक ७ जानेवारी २०१३ रोजी महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठाच्या परिसरात लाक्षणिक उपोषण करण्यात आले. मात्र शासनाकडून कोणताही प्रतिसाद मिळत नसल्याने रिववार, दिनांक १३ जानेवारी २०१३ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने आंदोलन तीव्र करण्याबाबत ठराव मंजूर केला. (Circulated on yages 1 to 5 of 2013 NUTA Bulletin.) या ठरावाच्या परिच्छेद ७ मध्ये असे नमुद करण्यात आले होते की :- "मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या अभिवचनाचा आदर करुन या महासंघाने दिनांक १८ मे, २०१२ रोजीच्या ठरावान्वये गेल्यावेळी आंदोलन एकतर्फी मागे घेतले होते. त्याबद्दल शिक्षकांवर सुड उगविण्याचा उच्च शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांचा कोणताही अधिकार फेटाळून लावण्यात

Nagpur University Teachers' Association MEETING NOTICE: 1

DATED: 01.06.2013

From:

Dr. A.W.DHAGE

Secretary, NUTA Sankalp Sahaniwas, Khare Town, Dharampeth,

Nagpur-444 010

To,

All the members of the Nagpur University Teachers' Association

Dear members,

I have the honour to inform you that General Body meeting of the Nagpur University Teachers' Association will be held at 12.00 noon, on the Day and the Date mentioned below.

- 2. If you propose to move any resolution for the consideration of the General Body, you are requested to send such resolution to me, with a copy to Prof. P.B. Raghuwanshi, President NUTA, Buty Plot, Near Mahajan wadi, Rajapeth, Amravati 444 601 within a period of 10 days from the date of the posting of this Bulletin.
- 3. It will not be possible to include in the agenda, resolutions received after the due date. So please make it convenient to send such resolutions, if any, within the stipulated time. The place of the meeting will be intimated to you alongwith the agenda.

Thanking you.

Yours faithfully **Sd/- Dr.A.W.DHAGE,** Secretary, NUTA.

Time, Day and Date of the Meeting: 12.00 Noon on Sunday, the 28 th July, 2013

येत आहे व अशा विचारांचासुद्धा तिव्र धिक्कार करण्यात येत आहे. उच्च शिक्षण खात्याच्या उपरोक्त आकसपूर्ण धोरणामुळे महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाला आंदोलन तिव्र करण्याचा कार्यक्रम घोषित करावा लागत आहे याचे या महासंघाला मनापासून दुःख होत असले तरी याशिवाय कोणताही पर्याय उरलेला नसल्यानेच हा कार्यक्रम घोषित करण्यात येत आहे."

- ६. आंदोलन तीव्र करण्याबाबतचा उपरोक्त ठरावाच्या परिच्छेद ८ मधील मजकूर पुढील प्रमाणे :- "सोमवार, दिनांक ४ फेब्रुवारी २०१३ या दिवसापासून सर्व विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षक विद्यापीठामार्फत संचालित केल्या जाणाऱ्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील परीक्षेच्या कोणत्याही कामाशी संपूर्णपणे असहकार करतील. परंतु असे की मराठवाड्यातील दुष्काळी परिस्थितीची तिव्रता लक्षात घेता मराठवाडा विभागातील दोनही विद्यापीठांना हा निर्णय लागू असणार नाही. तथापी, उच्च शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांनी आढ्यतेची व ताठरपणाची भूमिका घेतली व मा. मुख्यमंत्र्यांच्या आदेशाची अवहेलना करण्याचेच त्यांचे धोरण सुरु राहिले तर मराठवाड्यातील संलग्न संघटनासुद्धा अल्प सूचनेने या आंदोलनात सहभागी होतील." "या ठरावान्वये असेही ठरले की :- उपरोक्त आंदोलन तिव्र करण्याची 'सुरुवात-सूचना' म्हणून गुरुवार, दिनांक ३१ जानेवारी २०१३ रोजी त्या त्या विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांचे शिष्टमंडळ मा. कुलगुरुच्या मार्फत राज्य शासनाला निवेदन सादर करतील. एक रुपयाचे अनुदान मिळत नसतांना १७ लाख कर्मचारी. शिक्षक व सेवानिवृत्त प्राध्यापकांना ८० टक्के थकबाकी आतापर्यंत अदा करण्यात आलेली असतांना व येथे ८० टक्के अनुदान केंद्र शासन देत असतांना, कार्यरत मा. कुलगुरु, प्रकुलगुरु, विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांना सातत्याने अवमानित केले जात आहे. हे एक व दुसरे म्हणजे नेटसेटच्या बाबत सर्वोच्च न्यायालयाचा न्यायीक निर्णय, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा अंतिम निर्णय या दोन प्रश्नाबाबत कुलगुरु या नात्याने विद्यापीठाची काय भूमिका आहे हेहि त्यांनी शासनाला कळवावे अशी त्यांना विनंती करण्यात येईल."
- ७. दरम्यानच्या काळात मा. राज्यपाल यांना विद्यापीठांचे कुलपती या नात्याने सर्व तपशील नमुद असलेले एक निवेदन सादर करावे असा निर्णय महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने दिनांक १३ जानेवारी २०१३ रोजीच्या वैठकीत घेतला होता. त्यानुसार २१ जानेवारी २०१३ रोजी असे निवेदन महासंघाच्या वतीने सादर करण्यात आले. (Circulated on pages 9 to 14 of 2013 NUTA Bulletin.) या निवेदनासोबत एकूण सात सहपत्रे जोडण्यात आली होती. या निवेदनाच्या शेवटी मा. राज्यपालांना पुढील प्रमाणे विनंती करण्यात आली होती.:- "MFUCTO at its meeting held on 13th January 2013

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक याचिका : २०१२/प्र.क्र.१७८/१२/विशि-३ मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक : १६ मे, २०१३. प्रति,

जनरल सेक्रेटरी, मुंबई फेडरेशन ऑफ युनिर्व्हिसिटी अँड कॉलेज टिचर्स ऑर्गनायझेशन, मुंबई

विषय : विद्यापीठीय /महाविद्यालयातील शिक्षकांचा विद्यापीठीय/ महाविद्यालयीन परीक्षा कामकाजावरील वहिष्कार.

महोदय,

विद्यापीठीय /महाविद्यालयातील शिक्षकांचा विद्यापीठीय/महाविद्यालयीन परीक्षा कामकाजावरील विहष्कार या संदर्भात अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषदेने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका दाखल केली होती. सदर याचिका क्रमांक १३२६/२०१२ यावर दिनांक १० मे, २०१३ रोजी अंतिम सुनावणी झाली. मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाची प्रत मा. न्यायालयाच्या web-side वर उपलब्ध आहे. (शिघ्र संदर्भासाठी प्रत सोबत जोडली आहे.) सदर आदेशातील मुद्दा क्र. १६,१७,१९,१९ व २२ याकडे आपले लक्ष वेधण्यात येत आहे. सदर मुद्यांतील आदेशानुसार महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील तरतुदी विचारात घेवून विद्यापीठांच्या परीक्षांचे निकाल वेळेवर घोषित करण्याच्या अनुषंगाने शिक्षकांनी विद्यापीठास सहकार्य करण्यात येईल असे वैयक्तिकरित्या लेखी हमीपत्र देणे आवश्यक आहे. यास्तव आपणास विनंती करण्यात येते की, आपल्या संघटनेमार्फत संघटनेशी संबंधीत सर्व शिक्षकांना मा. न्यायालयाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यावावत जाहिर आवाहन करण्यात यावे

आपला विश्वासु (गौ.जी.रसाळ)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

सोबत : वरीलप्रमाणे

decided to approach Your Excellency as the Chancellor of the Universities in our State with a request (A) to urgently intervene in the matter to avoid further disruption of academic and examination work in the State. (B) grant a meeting at an early date to a deputation of the MFUCTO to explain the issues." एकून घटनाक्रम पहाता असे दिसून येते की पुढील ८-९० दिवसात राजभवनामधून यासंदर्भात बन्याच हालचाली झाल्या.

- ८. परिणामी महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाला दिनांक ५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी चर्चेसाठी निमंत्रण आले. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या शिष्टमंडळासोवत मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ५.२.२०१३ रोजी सायंकाळी ६.०० वाजता मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या वर्षा निवासस्थानी आयोजित करण्यात आलेली बैठक रात्री ठिक १०.०० वाजता सह्याद्री अतिथिगृहावर सुरू झाली. या बैठकीला मा. मुख्यमंत्र्याशिवाय मा. उपमुख्यमंत्री, मा. शिक्षण मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, वित्त व इतर अधिकारी उपस्थित होते. बैठक रात्री ११३३० वाजेपर्यंत चालली. नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या वावतीत दिनांक ५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी सह्याद्री अतिथीगृहावर झालेल्या बैठकीत फारच अल्प चर्चा झाली. बहुतेक चर्चा थकवाकीच्या प्रश्नावरच ठेवण्याचा शासनाचा प्रयत्न दिसन आला.
- ९. दिनांक ५ व ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी झालेल्या या चर्चेवर आधारित एक तपशिलवार ठराव महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या बैठकीत दिनांक ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजी सम्मत करण्यात आला. (Circulated on yages 17 to 29 of 2013 NUTA Bulletin.) या ठरावाच्या शेवटी महासंघाने असे नमुद केले होते की, :-

"नोकरशाहीने मांडलेल्या छळवादाचा जुना अनुभव लक्षात घेता व झालेल्या चर्चेचा तपशील संपूर्णपणे लक्षात घेताः- (१) केंद्राकडून परतावा मिळणारी ८० टक्के थकवाकीची रक्कम शासनाने पुढील एक महिन्यामध्ये एकमुस्त अदा करावी अशी मागणी करण्यात येत आहे. (२) मा. उच्च शिक्षणमंत्री व मुख्यसचिव यांनी वारंवार ठरवून दिलेल्या मुदतीत नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत वचनपूर्तीची कार्यवाही झाली नाही. मा. मुख्यमंत्र्यांनी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अंतिम निर्णयावावत दिलेल्या आदेशांचे पालन झाले नाही. ते तातडीने व्हावे व सर्वात महत्वाचे म्हणजे मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सेवेच्या नियमितीकरणावावत दिलेल्या निर्णयाचे पालन करणारे आदेश तत्परतेने निर्गमित करावे अशी मागणी करण्यात येत आहे. (३) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने यापूर्वीच सादर केलेल्या मागणीपत्रातील इतर मागण्यांवावत चर्चा होवून निर्णय घेण्यात यावे अशी मागणी करण्यात येत आहे...... दिनांक ५ व ६ फेब्रुवारी २०१३ रोजीची चर्चा अत्यंत एकतर्फी व असमाधानकारक झाल्याने व त्यातून काहीही निष्पन्न न झाल्याने आंदोलन ठामपणे व निर्धारपूर्वक पुढे चालविण्याचा

निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे. अशावेळी तिथल्यातिथे अशा बैठकीचे कार्यवृत्त तयार करुन देण्याची यापूर्वी पद्धत होती पण या बैठकीचे कोणतेही लेखी कार्यवृत्त आज संघटनेला प्राप्त झालेले नाही. असे कार्यवृत्त प्राप्त झाल्यास त्याबाबतचे या संघटनेचे मत त्यानंतरच नमुद करता येईल."

- **9**. फेब्रुवारी ५ व ६ रोजी झालेल्या चर्चेचे "मा. मुख्यमंत्री यांच्या कडे दि. ६.२.२०१३ रोजी एमफुक्टो या शिक्षकसंघटनेसमवेत झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत.." या मथळ्याचे कार्यवृत्त महासंघाच्या अध्यक्षांना दिनांक ९ फेब्रुवारी २०१३ च्या उच्च शिक्षण विभागाच्या पत्रान्वये प्राप्त झाले. यामध्ये थकबाकी अदा करण्याबावत पुढील मजकुर होता.
- "(१) (i) राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय व अशासकीय अनुदानीत महाविद्यालयातील शिक्षक व समकक्ष पदांना सहाव्या वेतन आयोगानुसार लागू करण्यात आलेल्या सुधारित वेतन संरचनेनुसार दिनांक १.१.२००६ ते दिनांक ३१.३.२०१० या कालावधीतील वेतन फरकाच्या थकवाकीची केंद्र शासनाच्या हिश्याची (८० टक्के) रुपये १५२६.५० कोटी इतकी रक्कम अनुज्ञेय आहे.
- (ii) केंद्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाच्या दि. ३१.१२.२००८ च्या आदेशामध्ये उक्त ८० टक्के रक्कम केंद्रीय अर्थसहाय्य म्हणून राज्य शासनास देण्यात येईल असे स्पष्ट केले होते. तथािप, दि. १४.०८.२०१२ च्या पत्रान्वये मात्र वरील ८० टक्के रक्कम प्रथम राज्य शासनाने अदा करावी. त्यानंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती २ ते ३ हप्त्यामध्ये राज्य शासनास करण्यात येईल असे कळविले आहे. सदर २ ते ३ हप्त्यातील रक्कम किती कालावधीत राज्य शासनास अदा करण्यात येईल, त्याबावत केंद्र शासनाच्या पत्रात कोणतेही भाष्य केले नाही. तसेच केंद्र शासनाने दि. १४.११.२०१२ च्या पत्रान्वये संबंधित अध्यापकांना केंद्र शासनाच्या ८० टक्के हिस्स्याची रक्कम अदा केल्याचे प्रमाणपत्र सादर करण्यास सांगितले आहे.
- (iii) केंद्र शासनाचे वरील धोरण विचारात घेता सदर रु. १५२६.५० कोटी इतक्या रक्कमेपैकी रुपये ५००.०० कोटी इतक्या रक्कमेचा पहिला हप्ता मार्च, २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येर्डल
- (iv) तदनंतर सदर रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल, तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून दुसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतुद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात येईल.
- (v) त्याचप्रमाणे राज्य शासनाने अदा केलेल्या दुसऱ्या हप्त्याची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल व केंद्र शासनाकडून जेवढ्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती होईल तेवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तिसरा हप्ता देण्यासाठी आगामी अधिवेशनात तरतृद करून सदर रक्कम वितरीत करण्यात

परीक्षेच्या कामात संपूर्ण सहकार्य करण्याची हमी देणारे निवेदन पत्र सादर करणेबाबत सूचना

प्रथक :
प्रति, मा. कुलगुरू,
विषय : विद्यापीठीय परीक्षांशी संबंधित सर्व कामकाजाशी सहकार्य करण्याची हमी देणारे निवेदन पत्र

- (१) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने राज्यातील प्राध्यापकांच्या प्रलंबित मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी सोमवार, ४ फेब्रुवारी २०१३ पासून विद्यापीठीय परीक्षांशी संबंधित सर्व कामकाजाशी असहकार आंदोलन घोषित केले होते.
- (२) महासंघाने दिनांक १० मे, २०१३ रोजी सदर असहकार आंदोलन मागे घेण्याचा निर्णय घेतला व तो त्याच दिवशी मा. उच्च न्यायालयातील मा. मुख्य न्यायमूर्तींच्या खंडपीठासमोर सादर केला. आंदोलन मागे घेण्यात आल्यामुळे ११ मे, २०१३ पासून सर्व शिक्षक परीक्षा विषयक सर्व कामकाजाशी सहकार्य करतील अशी हमी देणारे एक निवेदनपत्र संघटनेच्या वतीने दिनांक ११ मे, २०१३ च्या पत्रानुसार विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरुंना यापूर्वीच सादर केलेले आहे.
- (३) मी व्यक्तिशः या पत्राद्वारे विद्यापीठीय परीक्षांशी संबंधित सर्व कामकाजात सहभागी होऊन पूर्ण सहकार्य करण्याच्या प्रयोजनार्थ हमी देणारे हे निवदेनपत्र सादर करीत आहे.

धन्यवाद.

आपला विनित

परीक्षेच्या कामात संपूर्ण सहकार्य करण्याची हमी देणारे निवेदन पत्र सादर करणेवावत सूचना :- महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने विद्यापीठीय परीक्षांशी संवंधित सर्व कामकाजाशी असहकार आंदोलन मागे घेतल्यामुळे सर्व प्राध्यापकांना असे सूचित करण्यात येते की, ११ मे २०१३ पासून विद्यापीठाच्या परीक्षाविषयक सर्व कामकाजात सहभागी होऊन संपूर्ण सहकार्य करावे, व सोवतच्या प्रपत्रानुसार संवंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांमार्फत यावावतची हमी देणारे निवेदनपत्र सादर करावे.- सचिव, 'नृटा'

येईल."

- 99. नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत शासनाच्या पातळीवर कोणताही निर्णय झालेला नव्हता कारण त्या कार्यवृत्तामध्ये पुढील प्रमाणे मजकुर होता.:- "राज्यातील दि. १९.९.१९९१ ते दि. ३.४.२००० या कालावधीतील नियुक्त झालेल्या बिगर नेटसेट अध्यापकांच्या संदर्भात मा. उच्च न्यायालय, सर्वोच्च न्यायालय यांनी विविध याचिकांच्या अनुषंगाने वेळोवेळी दिलेले निर्णय, मंत्रिमंडळाने यापूर्वी घेतलेले निर्णय, विद्यापीठ अनुदान आयोगाने तसेच केंद्रीय मनुष्यवळ विकास मंत्रालयाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सर्व पत्रांचा विचार करून सदर अध्यापकांच्या सेवा कोणत्या दिनांकापासून, कोणत्या कारणास्तव ग्राह्य धरण्यात याव्यात तसेच या अनुषंगाने त्यांची करावयाची स्थाननिश्चिती, वेतननिश्चिती, थकबाकी इत्यादी संदर्भात मंत्रिमंडळासमोर प्रस्ताव माहे मार्च २०१३ अखेरपर्यंत सादर करण्यात येईल."
- **9 २**. फेब्रुवारीच्या ४ तारखेपासून परिक्षेच्या कामाशी असहकाराचे आंदोलन घोषित झाल्यानंतर ६ फेब्रुवारी रोजीच्या मित्रमंडळाच्या बैठकीत वेडावाकडा का होईना पण एक कसातरी थकवाकीवावतचा निर्णय झाला. नेटसेटवावतचा "प्रस्ताव माहे मार्च २०१३ अखेरपर्यंत मंत्रिमंडळासमोर ठेवण्यात येईल" असे उच्च शिक्षण विभागाने ९ फेब्रुवारीच्या पत्रान्वये पाठविलेल्या ६ फेब्रुवारीच्या कार्यवृत्तात नमुद होते. (P30 NB13) पण ८ मार्च २०१३ रोजी मुंबई येथे जेलभरो आंदोलनाचा कार्यक्रम महासंघाने घोषित केला, त्यामुळे नेटसेटवावतचा निर्णय मार्चच्या शेवटापर्यंत ढकलण्याचा निर्णय वाजूला ठेवून ६ मार्च २०१३

रोजीच्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत एकदाचा 'तो' अत्यंत दुर्देवी असा निर्णय झाला.

- 93. दिनांक ६.३.२०१३ च्या मंत्रिमंडळाच्या वैठकीनंतर वृत्तवाहिन्या व वृत्तपत्रांना मुलाखती देतांना मा. उच्च शिक्षण मंत्री "पाचशे कोटी रुपयांचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ अखेर, तेवढाच दुसरा भाग जून २०१३ अखेर व तेवढाच तिसरा भाग जुलै २०१३ अखेर पर्यंत अदा केला जाईल" असे सांगत सुटले. मात्र तसा उल्लेख थकवाकी वावतचा शासनाचा निर्णय समाविष्ट असलेल्या अधिकृत शासकीय कार्यवृत्तामध्ये अजिवात नाही हे नमूद करण्यात येत आहे. दिनांक ८ मार्च २०१३ रोजी जेल भरो आंदोलनानंतर ७ मार्च २०१३ तारखेचे एक शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले. त्या मध्ये थकवाकी अदा करण्यावावत पुढील प्रमाणे उल्लेख आहे.:- "मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण तसेच शिक्षक संघटनेच्या प्रतिनिधीसोवत दि. ६.२.२०१३ रोजी झालेल्या वैठकीत थकवाकी पोटी अदा करावयाच्या अनुषंगाने रु. ५०० कोटीचा पहिला हप्ता मार्च २०१३ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात तरतूद करून वितरीत करण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे." सारांश काय तर थकवाकी अदा करण्यावावत शासन वेगवेगळ्या भूमिका मांडत आहे हे स्पष्ट दिसते.
- 9 ४. नेटसेट वाबतचा शासनाने घेतलेला निर्णय तर अत्यंत अचंवित करणारा असा होता. सर्व वृत्तपत्रांमध्ये व वृत्तवाहिन्यांवर नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या सेवा नियमित करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याची वाब ही मोठ्या

नेटसेटमुक्त शिक्षकांची उच्च शिक्षण विभागाने गोळा केलेली विगतवारी

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग विशि-१

(१) अ. नं. (२) विभागाचे नाव (३) दिनांक १९.९.१९९१ ते ०३.०४.२००० या कालावधीत विद्यापीठीय व अशासकीय महाविद्यालयातील नियुक्त झालेल्या बिगर नेट/सेट अध्यापकांची संख्या (४) विद्यापीठ अनुदान आयोगास नेट/सेट मधून सूट देण्यासाठी पाठविलेल्या प्रस्तावांची संख्या (५) विद्यापीठ अनुदान आयोगाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या शैक्षणिक अर्हता प्राप्त केलेल्या अध्यापकांची संख्या і एम.फिल, іі पीएच.डी., ііі नेट/सेट, іv एकूण (६) अद्यापही विद्यापीठ अनुदान आयोगाने निर्धारित केलेली शैक्षणिक अर्हता प्राप्त न केलेल्या अध्यापकांची संख्या (७) अर्हता धारक उमेदवारांना नियुक्ती दिनांकापासून सेवा ग्राह्य धरून कंसचे लाभ दिले तर किती आर्थिक भार पडेल (८) अर्हता प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून सेवा ग्राह्य धरून लाभ दिल्यास येणारा आर्थिक भार (९) फरकाची रक्कम

9 २	3	8	ų			હ	9	۷	9	
			i	ii	iii	iv				
१ सोलापूर	998	998	२9	9 ફ	9८	५५	६४	५,४५,६०२७६	३,५४,५९०३४	9,99,09२४२
२ औरंगाबाद	४६४	४६४	908	9८४	38	३२२	१४२	१६२,७०,२५०१७	१२१,६७,८३६६४	४१,०२,४१३५३
३ नागपूर	४७९	४७९	६८	3 ८	93	998	३६०	३५,८०,१७३१८	११,६१,६२६३९	२४,१८,५४६७९
४ जळगांव	६२०	६२०	909	903	५२	२५६	३६४	१८,२८,७४९३६	१३,०८,४२४५६	५,२०,३२४८०
५ अमरावती	८२८	८२८	94८	900	33	२९८	५३०	२५,६०,४५२३०	१९,१४,७७२३०	६,४५,६८०००
६ पुणे	९३३	९३३	१२८	999	99२	349	५८२	८६,५९,०६६४६	५६,८६,३२५४४	२९,७२,७४१०२
७ मुंबई	२९८	२९८	२५	४२	८ 9	986	940	१२,९३,५६७५९	८,३८,६६४४५	४,५४,९०३१४
८ नांदेड	५३४	५३४	938	२३२	8	३७५	949	४२,००,७६३४४	२२,९२,२०७६०	१९,०८,५५५८४
९ कोल्हापूर	४४९	४४९	९८	५८	33	१८९	२६०	२५,८९,४२२४४	८,०७,६७३६३	90,८9,0४८८9
१० पनवेल	४३६	४३६	७२	३६	६२	900	२६६	७,२२,०७४२८	५,२०,५६९६०	२,०१,५०४६८
एकूण	५१६०	५१६०	९१४	९२७	४४२	२२८३	२८७७	४२२,५०,१२१९८	२७०,५२,६९०९५	949,90,83903

अधिकची माहिती

- (१) महासंघाच्या शिष्टमंडळाची मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांशी जी चर्चा झाली त्या चर्चेच्या वेळी व मा. उच्च न्यायालयामध्ये उच्च शिक्षण विभागाच्या वतीने उपरोक्त तक्ता वारंवार दाखविला जात होता. तो शपथपत्रावर न्यायालयासमोर दाखल झालेला नाही. मंत्रिमहोदयांच्या बैठकीच्या वेळी मिळालेली प्रत सुद्धा अस्वाक्षरित आहे.
- (२) या शिक्षकांची एकूण संख्या १० हजार असल्याचे तत्कालीन उच्च शिक्षणमंत्री मा. श्री. दिलीप वळसे पाटील यांनी विधानपरिषदेत सांगितले होते. उच्च शिक्षण मंत्री मा. श्री. राजेश टोपे यांनी ही संख्या ६ हजार असल्याचे विधानपरिषदेत सांगितले होते आता उपरोक्त तक्त्यामध्ये ही संख्या ५१६० असल्याचे नमुद करण्यात आले आहे.
- (३) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून 'एक्झ्मशन' मिळाल्यानंतर ज्यांना सर्व वित्तिय लाभ नियुक्तीच्या दिनांकापासून अदा करण्यात आलेले आहेत व ते त्यांना प्रत्यक्ष मिळत आहेत अशा नेटसेटमुक्त शिक्षकांची संख्या २ ते ३ हजाराच्या जवळ असावी अशी माहिती होती (ती त्यापेक्षा जास्त असावी असे वाटते) यांचा उल्लेख करणे उच्च शिक्षण विभाग सतत टाळत आहे. कारण तो उल्लेख त्यांना गैरसोईचा आहे. भेदभाव केल्याचा घटनाभंग त्यात आहे हे त्यांना ठावूक आहे. त्यामुळेच अशा शिक्षकांची संख्या अजिवात अस्तित्त्वातच नाही (निरंक) असे उपरोक्त तक्त्यात दाखविले आहे. अध्यक्ष 'नुटा'

प्रमाणात प्रसृत करण्यात आली होती. ७ मार्च २०१३ तारखेचे जे शासकीय पत्र संघटनेच्या अध्यक्षांना प्राप्त झाले त्यामध्ये नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबत पढ़ील प्रमाणे उल्लेख होता.

"दिनांक १९.९.१९९१ ते दिनांक ३.४.२००० या कालावधीतील बिगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा विनिर्दिष्ट अटींच्या अधिन राहून शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे." सन १९९१ ते २००० या कालखंडामध्ये सेवेत भरती झालेल्या सर्व शिक्षकांची सेवा १२ वर्षे ते २१ वर्षे झालेली असतांना या सर्व सेवांना तुच्छ लेखून उद्या जेव्हा केंव्हा शासन निर्णय निघेल त्याच्या दुसऱ्या दिवशी त्यांची नेमणूक झालेली आहे असे समजून त्याची सेवा त्यानंतर मोजली जाईल हा निर्णय खरोखरच आश्चर्यकारक म्हणावा लागेल.

9 ५. नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या वाबतचा शासनाचा हा निर्णय सर्वोच्य न्यायालयाच्या निर्णयाच्या विरोधात, विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निर्णयाच्या विरोधात, केंद्र शासनाच्या आदेशाच्या विरोधात, खुद्द महाराष्ट्र शासनाच्या अनेक जिवंत शासन निर्णयांच्या विरोधात, महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने देण्यात आलेल्या अनेक लिखित आश्वासनांच्या विरोधात होता इतकेच नव्हे तर राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांनी दिलेला लिखित शब्द पायदळी तुडविणारा होता. महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने ९ मार्च २०१३ रोजी तातडीने एक संक्षिप्त ठराव सम्मत केला (Circulated on yages 44 of 2013 NUTA Bulletin.) त्याच्या परिच्छेद ६ मध्ये असे नमुद करण्यात आले होते की,

"या बाबतीत एवढेच नमूद करता येईल की विद्यापीठाचे कायदे, परिनियम व अध्यादेश यानुसार विधिवतिरत्या नेमणूक झालेले व सेवेत कायम झालेले हे शिक्षक असून त्यामुळे उपरोक्त विक्षिप्त निर्णयामुळे सर्वत्र तीव्र संताप व असंतोष निर्माण झालेला आहे. सुरू असलेल्या आंदोलनाच्या कार्यक्रमाचा पुनर्विचार करावा असा कोणताही निर्णय समोर आलेला नसल्यामुळे आंदोलन ठामपणे पुढे चालविण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात येत आहे." त्याच दिवशीच्या बैठकीत महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने या सर्व घटना क्रमाचा तपशील आढावा घेणारा एक ठरावसुद्धा सम्मत केला. (Circulated on yages 33 to 41 of 2013 NUTA Bulletin.)

9 ६. दिनांक ९ मार्च २०१३ रोजी महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने सम्मत केलेल्या या तपशिलवार ठरावाच्या परिच्छेद ५ मध्ये नेटसेट मुक्त शिक्षकांबावत शासनाने घेतलेल्या या निर्णयाची महम्मद तुघलकाच्या कारभारांशी तुलना करतांना अत्यंत कठोर शब्दात आपल्या भावना मांडल्या होत्या त्या पुढील प्रमाणे :- "या सर्व शिक्षकांची सेवा १२ ते २१ वर्षे झालेली असून त्यांना वरिष्ठश्रेणी व निवडश्रेणी साठी सेवा धरण्याचा एक लाभ सोडला तर इतर सर्व लाभ (जसे वार्षिक वेतनवाढ, निवृत्तीवेतनासाठी सेवा परिगणित

Information about Assessment of Answer sheet of Colleges/University Examinations.

Sr.No. Name of the University Status of Examinations Status of Assessment of Answer sheet

- 1 Name of the University: Mumbai University, Mumbai. Status of Examinations: Examinations of conventional Subjects are going on. Status of Assessment of Answer sheet: The No. of Teachers are not available in sufficient number. Assessment work has been started with the help of present teachers. However due to boycott of teachers on the examination work, programme of declaration of results of examination should be affected.
- **2** Name of the University: S.N.D.T. Woman's University, Mumbai. Status of Examinations: Some Examinations are over and some examinations are going on. Status of Assessment of Answer sheet: there is no boycott of teachers on examination work in this University. It is expected that the results of the examination should be declared as per schedule.
- **3** Name of the University: Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati Status of Examinations: Examination of conventional subject started from 15th April, 2013 Status of Assessment of Answer sheet: Schedule of declaration of results of examination should be affected.
- **4** Name of the University: Swami Ramanand Tirth Marathwada University, Nanded Status of Examinations: No boycott of teachers on conduction of examination work. Status of Assessment of Answer sheet: Assessment of answer sheets are going on. It is expected the result should be declare as per schedule.
- **5** Name of the University: Dr. Babasaheb Ambedkar University, Aurangabad Status of Examinations: There is no boycott of teachers on examination work. The examination of conventional courses has been over. Status of Assessment of Answer sheet: It is expected the results of examination should be declared as per schedule
- **6** Name of the University: Shivaji University, Kolhapur Status of Examinations: The examinations are going on. Status of Assessment of Answer sheet: Preliminary work of Assessment of answer sheet started.
- **7** Name of the University: Solapur University, Solapur Status of Examinations: The examinations of conventional subjects are going on. Status of Assessment of Answer sheet: Assessment of answer sheet of professional Courses and Post Graduate Section of University has been started. Assessment of answer sheet of conventional subjects has not started.

- **8** Name of the University: Pune University, Pune Status of Examinations: The examinations are going on. Status of Assessment of Answer sheet: Assessment of answer sheet of some courses has been started.
- **9** Name of the University: Y.C.M.O.U. Nashik Status of Examinations: The examinations are going on from 3rd May. No boycott of teacher on examination work. Status of Assessment of Answer sheet: It is expected to declare the results as per schedule.
- **10** Name of the University: Dr. Baba Saheb Ambedkar Tech. University, Lonere Status of Examinations: No boycott of teachers on examination work. Status of Assessment of Answer sheet: No boycott of teachers on examination work. Hence it is expected that result will be declared as per schedule.
- **11** Name of the University: Kavi Kulguru Kalidas Sanskrit University, Rmatek, Dist. Nagpur Status of Examinations: No boycott of teachers on examination work. Status of Assessment of Answer sheet: No boycott of teachers on examination work. Hence it is expected that result will be declared as per schedule.
- **12** Name of the University: Gondawana University, Gadchiroli. Status of Examinations: Most of examinations has been over. Some examinations are going on. Status of Assessment of Answer sheet: No boycott of teachers on examination work. Hence it is expected that result will be declared as per schedule.
- 13 Name of the University: North Maharashtra University, Jalgaon Status of Examinations: Most of examinations has been over. Some examinations are going on. Status of Assessment of Answer sheet: Assessment work has been started. Show couse Notices has been issued to teachers who are not attending the work of assessment of answer sheet.
- 14 Name of the University: RashtraSant Tukdoji Nagpur University, Nagpur Status of Examinations: Examinations of conventional courses are going on. Status of Assessment of Answer sheet: Out of 77 examination result of 72 examination has been declared of first round. The examination of second round has been started. It is expected that result should not be declared as per scheduled.

****** (A) 1, 3, 5, 7 (B) 6, 8, 13 (C) 2, 4, 5, 12 (D) 9, 10, 11 ******

टीप : निर्रानराळ्या विद्यापीठांमध्ये परीक्षांचे संचालन व उत्तर पत्रिकांचे मूल्यांकन याबाबत असलेल्या स्थितीची माहिती देणारा एक तक्ता उच्च शिक्षण विभागाने दिनांक ८ मे, २०१३ रोजी मा. उच्च न्यायालयात सादर केला होता. त्याची प्रत संघटनेच्या अधिवक्त्यांना सुद्धा देण्यात आली होती. त्या तक्त्यातील माहिती शब्दशः जशीच्या तशी वर दिलेली आहे.फरक एवढाच आहे की तेथे तक्त्याच्या स्वरुपात असलेली माहिती येथे धावत्या मजकुराच्या स्वरुपात दिलेली आहे. - संपादक

We are of the view that if any such amounts of pension or family pension already been paid to the retired teachers or families of retired teachers, or if the benefits of incentives in the form of increments for a M.Phil and Ph.D. etc. are given to the teachers, no recovery should be made.

See Para 7 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

करणे, इत्यादी) नेमणुकीच्या दिनांकापासून आज अस्तित्वात असलेल्या कायद्याने, पिरिनियमांनी व शासनिर्णयांनी उपलब्ध झालेले आहेत व मिळत आहेत. विरष्ठ व निवडश्रेणीसाठी सुद्धा त्यांची सेवा धरली जावी असे केंद्र शासनाचे, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे आदेश, सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्णय व खुद्द महाराष्ट्र शासनाचे जिवंत शासनिर्णय असतांना महाराष्ट्रातच फक्त ही सेवा धरली जात नाही. याबद्दल आंदोलन सुरू असतांना सर्व प्रयोजनासाठी त्यांची सेवा 'उद्या'पासून धरण्याची जी शब्दरचना नोकरशाहीने रचित केली आहे, ती महम्मद तुधलकालासुद्धा लाजेने मान खाली घालायला लावणारी आहे."

9 ७. आपल्या याच ठरावात "नेटसेटमुक्त अध्यापकांच्या सेवा नियमित करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. ..... शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून त्यांची सेवा सर्व प्रयोजनार्थ ग्राह्य धरण्यात येईल" हे व्याघाताचे पहिले उदाहरण" व "हे 'अशा प्रकारे' केले तरच आम्ही ८० टक्के थकवाकी देवू ही केंद्राची व्यवस्था सांगायची व त्यापाठोपाठच केंद्र शासनाचे हे धोरण लक्षात घेता आम्ही 'तशाप्रकारे' न करावयाचे ठरविले आहे." अशा व्याघाताची दोन उदाहरण नमुद करुन या ठरावामध्ये शासनाच्या उपरोक्त कृतिवर पुढील शब्दामध्ये प्रहार करण्यात आला होता.:-

"अलंकार प्रदीप" या ग्रंथाच्या कर्त्यांनी व्याघात अलंकाराची उदाहरणे देताना "एक गृहस्थ आपली ओळख सांगतांना म्हणाला "मी जन्मभर मौनव्रत पाळतो; माझा पिता ब्रम्हचारी होता; माता वांझ होती; आणि आजा निपुत्रिक वारला." असे पहिलेच उदाहरण नमूद केले आहे. उद्याच्या ग्रंथकर्त्यांना व्याघाताची दोन सुंदर उदाहरणे पुरवून उच्च शिक्षण विभागातील नोकरशाहीने साहित्याची फार मोठी सेवा केली आहे असेच कोणीही म्हणेल!"

9 ८ . संवेदनक्षमता गमावून बसलेले नेते आंदोलन सुरु होवून ७ महिने झाले तरी कोणताही निर्णय घेत नव्हते. जे दोन कुचकट निर्णय संघटनेशी चर्चा न करता शासनाने घेतले त्याची सर्वत्र चेष्टा व्हायला लागली. यामध्ये राज्यशासनातील ज्येष्ठ नेते अकारणच केंद्र शासनाची बदनामी करीत आहे हे लक्षात आल्यावर दोन ज्येष्ठ केंद्रिय मंत्र्यांची दिल्ली येथे बैठक होवून दिनांक १ एप्रिल २०१३ रोजी अधिकृत पणे महाराष्ट्र सदन दिल्लीच्या मार्फत एक अधिकृत पत्र काढून (Circulated on pages 49 of 2013 NUTA Bulletin.) राज्यशासनाच्या नेत्यांना परस्पर समद दिली गेली. या घटनाक्रमाचा तपशीलवार आढावा घेणारा ठराव महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रिववार, दिनांक ७ एप्रिल २०१३ रोजी जळगांव येथील बैठकीत सम्मत करण्यात आला.

१९ . जळगावच्या बैठकीमध्ये सम्मत करण्यात आलेल्या ठरावाच्या परिच्छेद २.४ मध्ये उभय केंद्रिय मंत्र्याप्रती आभार व्यक्त करणारी भावना पृढील शब्दात नमुद करण्यात आली होती. :- "ज्येष्ठ नेते व केंद्रीय कृषीमंत्री श्री. शरदराव पवार व केंद्रीय मानव संसाधन मंत्री श्री. एम. पल्लम राजू यांनी उपरोक्त बैठक घेवून या दोनही प्रश्नांना जी गती दिली त्याबद्दल मनापासून आभार व्यक्त करीत असतांना त्या बैठकीनंतर महाराष्ट्र शासनाच्या पातळीवर झालेला (झाला असल्यास) कोणताही निर्णय संघटनेला कळविण्यात आलेला नाही हे खेदपूर्वक नमूद करण्यात येत आहे." याच ठरावाच्या परिच्छेद १.३ मध्ये आता राज्य शासनाने केंद्र शासनावर गैरभरवसा करण्याते कोणतेही कारण नाही हे पूढील शब्दात नमूद केले होते.:- "मा. केंद्रीय कृषीमंत्र्यांनी आयोजित केलेल्या या उपरोक्त बैठकीनंतर राज्य शासनाने आता केंद्र शासनावर गैरभरवसा दाखविण्याचे कोणतेही कारण शिल्लक उरलेले नाही. दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या वेतन आयोगाच्या वेळी केंद्राने ८० टक्के रक्कम दिली नाही असे यापूर्वी कधीही घडलेले नाही." केंद्र शासनावर गैरभरवसा दाखविणाऱ्या राज्य शासनाच्या थकबाकी अदा करण्याच्या कोणत्याही योजनेस नकार देण्याचा दढ निर्धार महासंघाच्या या ठरावाच्या परिच्छेद १.३ मध्ये पुढील शब्दात नमूद करण्यात आला होता. :- "केंद्र शासनावर गैरभरवसा करणाऱ्या थकबाकी अदा करण्याच्या कोणत्याही व्यवस्थेवर भरवसा ठेवण्यास दृढ नकार देण्याचा निर्धार हे कार्यकारी मंडळ व्यक्त करीत आहे." असा ठराव या कार्यकारी मंडळाने यापूर्वीच सम्मत केला असून तसे यापूर्वी राज्यशासनाला कळविण्यात आले आहे. ज्येष्ठ अशा उभय दोन मा. केंद्रीय मंत्र्यांच्या या बैठकीनंतर राज्य

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या ठरावानुसार झालेल्या आंदोलनाच्या समाप्तीनंतरचा आढावा

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या ठरावानुसार सुरु झालेल्या आंदोलनाच्या ठरावापासून (दिनांक १६ सप्टेबर २०१२) तर आंदोलनाच्या समाप्तीपर्यंतच्या (दिनांक १० मे २०१३) काळातील घटनाक्रमाचा सर्वसाधारण आढावा घेणे व मुख्य म्हणजे मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाची तपशीलाने माहिती देण्याकरीता नागपूर व अमरावती येथे विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या विद्यापीठस्तरीय बैठकांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. बैठकीचा दिवस, दिनांक वेळ व स्थळ खालील तक्त्यात दिल्याप्रमाणे आहे. त्या त्या विद्यापीठ क्षेत्रातील सर्व प्राध्यापकांनी उपस्थित रहावे अशी विनंती आहे.- डॉ. अनिल ढगे, सचिव, नुटा

_		
٦	क्ता	

नागपूर व अमरावती येथे विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या मेळाट्यांचे आयोजन

   राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर. व गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली	डॉ. पंजाबराव देशमुख सभागृह, धनवटे नॅशनल कॉलेज, कॉंग्रेस नगर नागपूर	बुधवार, दिनांक २९ मे, २०१३	सकाळी ११.०० वाजता
   संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.	केशरबाई लाहोटी महाविद्यालय, अमरावती	रविवार, दिनांक २६ मे, २०१३	दुपारी ४.०० वाजता

Arrears of salary on the basis of 6th Pay Commission recommendations have partly been paid in March 2013 and that the balance amounts will be released by 31 July 2013.

See Para 2 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

शासनातर्फे संघटनेला यावावतीत आजपावेतो राज्य शासनाचा निर्णय म्हणून काहीही कळविण्यात आलेले नाही हे खेदपूर्वक नमूद करण्यात येत आहे."

२०. विद्यार्थी संघटनेने परीक्षा असहकार आंदोलनावावत सन २०१२ मध्ये दाखल केलेली एक याचिका (क्रमांक १३२६) मा. उच्च न्यायालयासमोर प्रलंवित होती. दिनांक १८ एप्रिल २०१३ रोजी मा. मुख्य न्यायाधिशांच्या खंडपीठासमोर ती याचिका सुनावणीसाठी आली. नेटसेटमुक्त शिक्षकांचा प्रश्न त्यानिमित्ताने मा. खंडपीठाच्या पहाताक्षणीच लक्षात आला. तो त्या दिवशीच्या आंदेशामध्ये पुढील शब्दात नमुद आहे. "4. It appears that the dispute now only is with effect from which date the exemption will be granted by the University and with effect from which date the arrears of salaries will be paid to such teachers." सर्व पक्षाचे म्हणणे ऐकून घेतल्यावर मा. खंडपीठाने १८ एप्रिल २०१३ रोजी दिलेल्या या आंदेशात (Circulated on pages 53 of 2013 NUTA Bulletin.) स्पष्टपणे असे नमुद करण्यात आले होते की, "6. In view of the above, further hearing of this Writ Petition is adjourned to 30 April 2013 in order to enable the parties to amicably resolve the disputes. The matter to be listed in the supplementary board."

२९. मा.न्यायालयाने ३० एप्रिलपर्यंत सुनावणी तहकुब करतांना उभयपक्षांनी चर्चा करुन वाद निकाली काढावा असा आदेश दिला. ताबडतोब चक्रे फिरायला लागलीत. मंत्रालयातन संघटनेच्या अध्यक्षांना उद्या दिनांक १९ एप्रिल २०१३ रोजी मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी चर्चेसाठी बोलाविल्याचा निरोप व फॅक्सवर पत्र प्राप्त झाले. महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची तातडीची बैठक दिनांक १९ रोजी बोलाविण्यात आली. त्यादिवशी सुटी असल्यामुळे सायंकाळी मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी त्यांच्या निवासस्थानी महासंघाच्या शिष्टमंडळाशी चर्चा केली. (१) रुपये १५०० कोटीचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाने मान्य केलेला आहे हे सांगण्याच्या स्थितीत ते नव्हते. (२) नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्याबाबतीत चुका झालेल्या आहेत हे त्यांना मान्य होते पण त्या चुका दुरुस्त करण्याचा निर्णय घेण्याची शक्ती त्यांच्याजवळ नव्हती. "चुका दुरूस्त करणारा प्रस्ताव यथावकाश मंत्रिमंडळासमोर ठेवू" एवढेच ते सांगत होते. (३) सर्व मागण्यांवर चर्चा करण्यात आली हे खरे पण आर्थिक भार असलेल्या एकाही बाबतीत ते अंतिम निर्णय घेवू शकत नव्हते. १४९४० च्या वेतन निश्चितीबाबत मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाची अम्मलबाजवणी करण्याच्या बाबतीतसुद्धा वित्त विभागाकडे प्रस्ताव ठेवतो एवढेच ते सांगत होते. चर्चेच्या सुरुवातीलाच "ही बैठक आपण स्वतः बोलावलेली आहे. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे नव्हे" असे शिष्टमंडळाला सांगायला ते विसरले नाहीत. मात्र चर्चेच्या शेवटी "न्यायालयाच्या आदेशाची पूर्तता करण्यासाठीच त्यांनी ती बैठक बोलावलेली होती." हे शिष्टमंडळाच्या लक्षात आले.

२२. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या दुसऱ्या दिवशी म्हणजे शनिवार, दिनांक २० एप्रिल, २०१३ रोजी मुंबई येथील बैठकीत एक ठराव सम्मत करण्यात आला. (Circulated on pages 54 of 2013 NUTA Bulletin.) "गुरूवार, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ रोजी आझाद मैदान, मुंबई येथे दुपारी १२ ते ४ या वेळेत राज्यस्तरीय धरणे आंदोलन करण्याचा निर्णय

महासंघाने घेतला तो पुढील शब्दात :-

" याबाबतीत हे लक्षात घेतले पाहिजे की, दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१२ रोजी महासंघाने आंदोलनाचा ठराव संमत केला व तो ताबडतोबच शासनास सादर करण्यात आला. त्यानुसार दिनांक १० ऑक्टोबर २०१२ रोजी आझाद मैदान मुंबई येथे राज्यस्तरीय धरणे आंदोलन करण्यात आले. दिनांक ५ नोव्हेंबर २०१२ रोजी पुणे येथे उच्च शिक्षण संचालक कार्यालयावर राज्यस्तरीय मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले. दिनांक ७ जानेवारी २०१३ रोजी महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठात एक दिवस लाक्षणिक उपोषण करण्यात आले. दिनांक १३ जानेवारी, २०१३ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने विद्यापीठ संचलित महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय परीक्षांच्या सर्व कामकाजावर असहकार आंदोलनाचा निर्णय घेतला व तो ताबडतोब शासनास सादर करण्यात आला. दिनांक ८ मार्च, २०१३ रोजी आझाद मैदान, मुंबई येथे राज्यस्तरीय 'जेलभरो' आंदोलन करण्यात आले. दिनांक १६ सप्टेंबर. २०१२ पासन आजपर्यंतच्या म्हणजे ७-८ महिन्यांच्या कालावधीत विविध निवेदनांच्या व आंदोलनाच्या माध्यमातून अनेक दिवसापासून प्रलंबीत असणाऱ्या मागण्यांकडे शासनाचे लक्ष वेधण्याचा या महासंघाने प्रयत्न केला. दुर्दैवाने विद्यार्थी, शिक्षक व एकुणच उच्च शिक्षणाविषयी नोकरशाहीच्या आकसपूर्ण भूमिकेमुळे उच्च शिक्षण विभागात कोणतेही निर्णय अंतिम होऊ शकले नाहीत याचे या कार्यकारी मंडळाला तीव्र दुःख होत आहे. आता इतक्या प्रदिर्घ कालावधीनंतर यथावकाश प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर मांडला जाईल असे प्रत्येक बाबतीत सांगण्यात येत आहे. विद्यार्थी, समाज, प्राध्यापक व उच्च शिक्षण क्षेत्रामध्ये त्यामुळे तीव्र असंतोष पसरला असून या आकसपूर्ण वृत्तीचा निषेध करण्यासाठी गुरूवार, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ रोजी आझाद मैदान, मुंबई येथे दुपारी १२ ते ४ या वेळेत राज्यस्तरीय धरणे आंदोलन करण्याचा निर्णय महासंघाने घेतला आहे."

२३. त्यानंतर पुन्हा २५ एप्रिल २०१३ रोजी महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची तातडीची बेठक होवून "दिनांक ६ मार्च, २०१३ रोजी शासनाने घेतलेल्या निर्णयातील बेकायदेशीर व क्रौर्यपूर्ण विषारी कृतींच्या माधारीनंतरच आंदोलनाच्या माधारीचा विचार होवू शकतो" या मथळ्याचा एक महत्वपूर्ण ठराव (Circulated on yages 55 of 2013 NUTA Bulletin.) सम्मत करण्यात आला. थकबाकी बाबत या ठरावाच्या परिच्छेद १ मध्ये पुढील प्रमाणे नमुद करण्यात आले होते.

"सात आठ महिन्यापूर्वी या महासंघाने ज्या आंदोलनाची राज्यशासनाला सूचना दिली त्या आंदोलनामध्ये अंतर्भूत, लहानमोठा अर्थभार समाविष्ट असलेल्या प्रत्येक मागणीवावत "यथावकाश मंत्रिमंडळासमोर प्रस्ताव सादर करण्यात येईल" अशी व अशीच शासनाची भूमिका आजपावेतो आहे. "एकमुस्त थकवाकी अदा करा. आम्ही ८० टक्के अर्थभाराचा परतावा द्यायला तयार आहोत" असे केंद्र शासन वारंवार सांगत असतांना उच्च शिक्षण विभागातर्फे मात्र अधिकृत पत्रक काढून "ही संपूर्ण रक्कम एकाच वेळी देण्याचा प्रयत्न करण्यात येत आहे" असे जाहीर करण्यात येत होते व येत आहे." याच ठरावाच्या परिच्छेद ६ मध्ये नेटसेटमुक्त शिक्षकांवावत पुढील मजकुर समाविष्ट आहे :-

"शासनाचा हा निर्णय अत्यंत क्रौर्यपूर्ण असून त्या निर्णयाचे अत्यंत क्रुर व

Government and the Universities will protect the pay and the pay fixation including increments already paid to the teachers and therefore, there will be no recovery of annual increments which the teachers have already earned. Similarly there will be no recovery of other benefits.

See Para 5 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

State Government will issue G.R. within two weeks from today for granting exemption from NET/SET to those teachers who were appointed between 19 September 1991 and 3 April 2000.

See Para 4 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

विषारी परिणाम साऱ्या महाराष्ट्राला आता ज्ञात झालेले आहेत. या देशातील घटनेप्रमाणे कायद्याप्रमाणे सेवेत 'कन्फर्म' असलेल्या अशा प्रत्येक शिक्षकाचे लाभ कारणे दाखवा नोटीस न देता, त्याचे म्हणणे ऐकून न घेता काढून घेता येत नाहीत हा भाग वेगळा. ६ मार्च २०१३ रोजीच्या शासनाच्या त्या निर्णयाची जेव्हा प्रत्यक्ष अंमलबजावणी होईल तेव्हा (१) यापूर्वी मिळालेल्या सर्व वेतनवाढी परत घ्याच्या लागतील, पहिली वेतनवाढ त्यांना २०१४ मध्ये मिळेल, (२) त्या सर्वांना मिळणारे व मिळत असलेले निवृत्तीवेतनाचे लाभ रद्द होतील, (३) ज्या निवडसमितीमार्फत त्यांची १५-२० वर्षापूर्वी निवड झाली आहे, तो निवडसमितीचा अहवाल रद्द होईल, (४) त्यांच्या निवडीला मा. कुलगुरुंनी दिलेली मान्यता रद्द होईल, (५) त्यांचे सेवेतील कन्फर्मेशन सूद्धा उक्त निर्णयाने रद्दबादल होईल. (६) पीएच.डी., एम्.फिल. व प्रत्यक्षात नेट-सेट झालेल्या अशा प्रत्येक शिक्षकाची सेवा २०१३ पासूनच मोजली जाईल. (७) एवढेच नव्हे तर ज्यांची सुरुवातीपासूनची सेवा धरून शेकडो ठिकाणी प्राचार्य म्हणून निवड झालेली आहे ती प्रत्येक निवड रद्द होईल. शासननिर्णय काढून या सर्वांची "२०१३ मध्ये नेमणूक झाली आहे" असे जाहीर करणे हे पूर्णपणे बेकायदेशिरपणाचे होईल. या निर्णयाचे असे परिणाम होतील ही गोष्ट त्यावेळी आमच्या लक्षात आली नाही असे मंत्रिमहोदयांनी मान्य केले. त्यांच्याच शब्दात सांगायचे तर असे करणे हे "बॅड इन लॉ" होईल. एवढेच सांगून ते थांबले नाहीत तर त्यासाठी आम्ही दुरुस्ती करू व त्यासाठीचा प्रस्ताव यथावकाश आपण मंत्रिमंडळासमोर ठेवू असेही त्यांनी सांगितले."

२४. दिनांक ३० एप्रिल २०१३ रोजी मा. उच्च न्यायालयासमोर ही सुनावणी पुन्हा सुरु झाली. मा. उच्च न्यायालयाच्या त्या दिवशीच्या आदेशपत्रामध्ये पुढील प्रमाणे नोंद आहे. :-

"Mr. Saluja, learned AGP for the respondent State, States Under instructions that the representatives of the MFUCTO had held a meeting with the Minister of Higher and Technical Education and also the Minister of State for the said Department on 19 April 2013. It is further stated that about 13 issues were discussed at the said meeting and considerable progress has been made including the decision of the State Government to release Rs. 500 crores towards arrears of Salary of the teachers." पुढील सुनावणी ८ मे २०१३ रोजी राहील असेही आदेशपत्रात नमुद आहे.

२५. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या शुक्रवार, दिनांक ३ मे, २०१३ रोजी पुणे येथील बैठकीत जो ठराव सम्मत करण्यात आला त्यात असे नमुद करण्यात आले आहे की :-

"महाराष्ट्राच्या मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांचा पुन्हा एकदा विश्वासघात केलेला आहे. "केंद्रशासनाकडून मिळणारी ८० टक्क्यांची थकबाकी एकरकमी ३० एप्रिल २०१३ पुर्वी अदा केली जाईल" असे ते गेले ८ दिवस दूरचित्रवाहिन्यांवरून व वृत्तपत्रातून सतत सांगत होते. पण ही गोष्ट संपूर्णपणे फोल ठरली असून फक्त ५०० कोटी रुपयाची थकबाकी अदा करण्यापुरतीच ही बाब मर्यादित असून त्यापेक्षा जास्त थकबाकी अदा करण्याचे त्यांना आज तरी अधिकार नाहीत ही गोष्ट आता अधिकृत कागदपत्रांवरून स्पष्ट झालेली आहे.

सहाव्या वेतन आयोगाच्या थकबाकीपोटी अदा करण्यासाठी केंद्राकडून येणारी ८० टक्के रक्कम ३० एप्रिल २०१३ अखेर देण्याची मा. उच्च शिक्षण मंत्र्याची घोषणा जशी फोल ठरली आहे तसेच नेट/सेट बाबत ६ मार्च २०१३ रोजी शासनाने घेतलेल्या 'त्या' अत्यंत क्रौर्यपूर्ण निर्णयातील विषारी कृत्ये निरस्त करण्यात मा. उच्च शिक्षण मंत्र्यांना कोणतेही यश आलेले नाही, याबद्दल हे कार्यकारी मंडळ तीव्र विषाद व्यक्त करीत आहे."

२६. दिनांक ८ मे २०१३ रोजी पुन्हा मा. उच्च न्यायालयासमोर या प्रकरणाची सूनावणी सुरु झाली. मा. उच्च न्यायालयाने "All the teachers who are rendering services in the colleges in the State of Maharashtra shall submit the internal marks of the students within 2 days from today so as to enable the University to declare the results of the examinations within time limit stipulated in clause 72 of the maharashtra Universities Act. 1994." असा आदेश दिला. संघटनेच्या अधिवक्त्यांनी त्या दिवशी उच्च शिक्षण मंत्र्यांवरोवर झालेल्या चर्चेतील शासनाच्या प्रस्तावांना जर शासनाच्या निर्णयाचे स्वरुप यावयाचे असेल तर मुख्य मंत्र्याबरोवर बैठक होणे आवश्यक असल्याचे प्रतिपादन केले. हा घटनाक्रम मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशात पुढील प्रमाणे नोंदला गेला. :-

" Learned counsel for respondent No. 2 Organization further states that the meetings have already been held with the Minister in charge of Higher and Technical Education, Government of Maharashtra and that if one meeting is held by Hon'ble Chief Minister the issues are likely to be resolved."

२७. पुढील सुनावणी शुक्रवार दिनांक १० मे २०१३ रोजी सकाळी १० वाजता ठेवण्यात येईल असे मा. उच्च न्यायालयाने त्या दिवशीच्या आदेशपत्रातच नमुद केले होते. हे प्रकरण मिटले पाहिजे अशी मा. न्यायमुर्तीची इच्छा प्रत्येक सुनावणीच्या वेळी दिसून येत होती. तशा प्रकारचे उल्लेख प्रत्येक रोजीच्या आदेशपत्रातसुद्धा नमुद आहेत. दिनांक ८ मे रोजीची ही स्थिती लक्षात घेता महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची तातडीची बैठक बोलाविण्याचा अध्यक्षांनी निर्णय घेतला व त्याप्रमाणे दिनांक ९ मे रोजी दुपारी १२ वाजता कार्यकारी मंडळाची बैठक मुंबई चर्चगेट येथील कार्यालयात सुरु झाली. बैठकीमध्ये मुख्यत्वे सर्व घटनाक्रमाचा आढावा घेण्यात आला. मुख्य म्हणजे मा. न्यायालयासमोर चालु असलेल्या घटनाक्रमांचे व प्रत्येक वेळी मा. न्यायालयाने पारित केलेल्या आदेशपत्रांचे वारकाईने विश्लेषण करण्यात आले.

२८. बऱ्याच चर्चेनंतर महासंघाची भूमिका मांडणारे एक तपशिलवार शपथपत्र उद्या १०.३० वाजता मा. उच्च न्यायालयासमोर सादर करावे असा प्रस्ताव समोर आला. मुळ याचिका या विषयाशी संबंधित नाही हे एक, उद्या आपण शपथपत्र दाखल केले तरी समोरच्या पक्षाला त्यावर उत्तर दाखल करण्यासाठी वेळ नाही अशी भूमिका मा. न्यायालयाने घेतली तर काय? हे दुसरे व तिसरे म्हणणे ऐनवळी असे शपथपत्र दाखल करण्यास मा. उच्च न्यायालय परवानगी देईल काय? या प्रश्नावर तपशीलवार चर्चा झाली व शपथपत्र दाखल करण्याचा निर्णय झाला. अशा शपथपत्रात समाविष्ट करावयाचे मुद्दे कार्यकारी

Thus, it appears to be the stand of the State Government that whatever benefits are already given to teachers who have not cleared NET/SET will not be withdrawn from them.

See Para 11 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

There will be no recovery of benefits of the past service of the teachers who have become the Principals of the Colleges.

See Para 10 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

मंडळामध्ये निश्चित करण्यात आले. तपशीलवार शपथपत्र तयार करण्याची जवाबदारी ५ सदस्यांकडे सोपविण्यात आली व कार्यकारी मंडळाची बैठक दुसऱ्या दिवशी सकाळी ८.३० वाजेपर्यंत तहकुव करण्यात आली.

- २९. पाच सदस्यांच्या समितीने त्याच दिवशी रात्री दोन वाजेपर्यंत वसून शपथपत्राचा मसुदा तयार केला. दुसऱ्या दिवशी म्हणजे दिनांक १० मे २०१३ रोजी सकाळी ८.३० वाजता महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची बैठक पुन्हा सुरु झाली. शपथपत्राचे परिच्छेदिनहाय वाचन होवून शपथपत्र सम्मत करण्यात आले व त्यानंतर तावडतोबीने असे शपथपत्र दाखल करण्यासाठीचे न्यायालयाच्या परिसरातील सोपस्कार पूर्ण करण्यात आले. याच वेळात महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाचे जवळ जवळ सर्व सदस्य मा. मुख्य न्यायमुर्तीच्या उच्च न्यायालयातील दालन क्रमांक ५२ मध्ये स्थानापन्न झाले होते. वृत्तपत्रातून ही वाब जाहीर झाल्यामुळे परिसरातून अनेक प्राध्यापक सुद्धा उपस्थित होते. वरोवर १०.३० वाजता न्यायालयाचे कामकाज सुरु झाले. पुकारा होताच संघटनेचे अधिवक्ता ॲड. श्री. सी.आर.सदाशिवन यांनी उभय न्यायमुर्तींना शपथपत्राची प्रत सादर केली.
- ३०. बरोबर १०.३० वाजता मा. उभय न्यायमुर्तींनी आठ परिच्छेद असलेले १८ पृष्ठांचे ते शपथपत्र हाती आल्यावरोबर पहायला सुरुवात केली १५-२० मिनिटेपर्यंत स्तंब्ध शांतता न्यायालयात होती व मा. उभय न्यायमुर्तीं बारकाईने त्या शपथपत्राचे वाचन करीत होते. (हे शपथपत्र या अंकात जसेच्या तसे शब्दशः प्रकाशित केलेले आहे.) १५-२० मिनिटांनी वाचन संपल्यावर मा. मुख्य न्यायमुर्तींनी ॲड. सदाशिवन यांच्याकडे पाहिले व 'गुड' असे उदगार काढले. वारंवार संधी देवूनही ज्यांच्यासमोर हे प्रकरण मिटायला हवे होते त्यांच्यासमोर ते मिटू शकले नाही. ते निदान आता आपल्यासमोर समाधानकारकपणे मिटू शकते यावाबतचे समाधान त्या 'गुड' या उद्गारामागे असावे असे तेथे उपस्थित असलेल्या आम्हा सदस्यांना वाटले.
- ३०.9 मा. शासकीय अधिवक्त्यांनी हे शपथपत्र वेळेवर कसे काय दाखल करु शकतात? असा युक्तीवाद करायला सुरुवात केली, तर मा. मुख्य न्यायमुर्ती सदाशिवन यांच्याकडे पाहून "त्यांना त्याची एक प्रत द्या" असे म्हणाले. त्याप्रमाणे प्रत दिली गेली. जवळ जवळ १०.३० ते १२.३० पर्यंत ही सुनावणी सुरु होती. मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयातील पहिलाच परिच्छेद पृढील प्रमाणे आहे.:-
- "Learned Counsel Mr. Sadashivan for respondent No.2-Maharashtra Federation of University College Teachers Organization, tenders the affidavit dated 10 May 2013 of Dr. Tapati Mukhopadhyay, General Secretary of respondent No.2 Association. In the said affidavit Dr. Mukhopadhyay has submitted that out of the 13-demands made by respondent No.2 Association, the three important demands are ...."
- ३०.२ सुनावणी संपल्यावर मा. न्यायमुर्तींनी न्यायालयातच निर्णय सांगणे सुरु केले. दिनांक १० मे २०१३ रोजीचा मा. उच्च न्यायालयाचा हा निर्णय एकूण २५ परिच्छेदांचा असून तो याच अंकात शब्दशः जसाच्या तसा प्रसृत केलेला आहे. संघटनेने दाखल केलेल्या शपथपत्रातील प्रत्येक मुद्याला मा. न्यायमुर्तींनी स्पर्श केलेला आहे. असे दिसून येईल. त्याबाबतची माहिती पुढील परिच्छेदातून दिलेली आहे.

- **३१.९ थकबाकी अदा करण्याबाबत:** थकबाकी अदा करण्यासंदर्भात दुसऱ्या. तिसऱ्या व चौथ्या वेतन आयोगाच्या वेळी बघायला न मिळालेल्या विचित्र भूमिका राज्य शासनाने सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेळी घेतल्या. ५०० कोटी पहिल्या अधिवेशनात मंजुर करु. त्यातील केंद्रशासनाकइन जेवढा परतावा मिळेल तेवढी रक्कम दुसऱ्या अधिवेशनात मंजूर करु, त्यापैकी जेवढा केंद्राकडून परतावा मिळेल तेवढा तिसरा हप्ता अदा करु. पुढे ही भूमिका बदलून सर्व रक्कम एप्रिल अखेर देवू, त्यानंतर मे अखेर पर्यंत देवू अशा नानामुखी भूमिका शासनाने जाहिर केल्या. प्रत्यक्षात फक्त ५०० कोटी रुपयालाच मंत्रिमंडळाची मान्यता मिळाली होती. दिनांक ८ मे २०१३ रोजी मंत्रिमंडळाची जी बैठक झाली त्यामध्ये उर्वरित एक हजार कोटीचा प्रस्ताव फेटाळण्यात आला. हे वृत्त दिनांक ९ मे रोजीच्या सर्वच वृत्तपत्रातून जाहिर झाले होते. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने मा. उच्च न्यायालयासमोर सादर केलेल्या शपथपत्राच्या परिच्छेद ३ (A) मध्ये महासंघाची याबाबतची भूमिका तपशीलवारपणे मांडण्यात आली होती. एक म्हणजे ८० टक्के परतावा देण्याची केंद्राची योजना आहे व त्या योजनेप्रमाणे प्रथम सर्व थकबाकी अदा करावयाची आहे व नंतरच परतावा मिळेल. दुसरे म्हणजे अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने याबाबतीत स्पष्टपणे निर्णय दिलेला आहे. हा निर्णय सर्वोच्च न्यायालयात फिरवला गेलेला नाही किंवा महाराष्ट्रातील कोणत्याही मा. उच्च न्यायालयाने त्याहून वेगळा निर्णय दिलेला नाही. हा महासंघाच्या अधिवक्त्यांचा युक्तीवाद होता. महासंघाचे शपथपत्र मा. न्यायमुर्तीच्या हातात होते व त्याबाबत ते सरकारी वकीलांना पुन्हा पुन्हा विचारीत होते शेवटी मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयामध्ये याबाबतचा परिच्छेद २ आला. तो शब्दशः पुढील प्रमाणे :-
- "(2) So far as the first demand is concerned, Dr. Mukhopadhyay has given the past events. We do not propose to go into the dates and events referred to in the affidavit but we record the statement being made by Mr. Saluja, learned A.G.P. under instructions of Mr. G. S. Rasal, Joint Secretary to the Government of Maharashtra, Higher Education and Technical Education Department, that the arrears of salary on the basis of 6th Pay Commission recommendations have partly been paid in March 2013 and that the balance amounts will be released by 31 July 2013."
- 39.२ क्रीर्यक्रमांची यादी न्यायालयाच्या निर्णयामध्ये :- नेटसेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिलेल्या निर्णयाप्रमाणे स्थाननिश्चिती करतांना नियुक्तीच्या दिनांकापासून सेवा धरण्याबावतचा प्रश्न बाजूला राहीला आणि "पास्ट सर्व्हिस" धरण्याचा निर्णय करण्यासाठी वसलेल्या मंत्रिमंडळाने "प्युचर सर्व्हिस" धरण्याचा निर्णय केला. दिनांक ६ मार्च २०१३ रोजी मंत्रिमंडळाच्या बैठकीमध्ये घेतलेल्या विचित्र निर्णयामुळे अनेक नुकसानकारक विपरित क्रौर्यकर्मे जन्माला आलीत. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने या क्रौर्यकर्मांची एक यादीच ठरावाच्या रुपाने शासनाला सादर केली होती. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या शपथपत्रात परिच्छेद ३ (V) मध्ये अशा सात क्रौर्यकर्माची एक यादी नमुद करण्यात आली होती. मा. उच्च न्यायालयाने आपल्या निकालाच्या परिच्छेद ३ मध्ये या यादीची जशीच्या तशी नोंद केली. अशी नोंद करणारा मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद ३ पुढील प्रमाणे :-

Respondent No.2 Association or the concerned teachers will be at liberty to take appropriate legal remedies for the benefits which, according to them, ought to have been given but which are not given.

See Para 12 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

It is on account of absence of such mechanism to get the disputes and grievances resolved and redressed that the present unfortunate agitation started. The Grievances Redressal Body should be set up by 31 July 2013.

See Para 24 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

- "(3) As far as the second grievance is concerned, the apprehension voiced by Dr. Mukhopadhyay in the affidavit is that the Government and the Universities have not taken any decision about the exemption of NET/SET requirement and if the Government / Universities take decision to give benefit of such exemption prospectively, teachers will be adversely affected inasmuch as they will lose the following benefits:
- a) loss of 21 to 11 years of service of the NET/SET affected teachers appointed between 19-9-1991 and 3-4-2000 for all purposes;
- b) recovery of the annual increments that these teachers have earned over the years;
- c) loss of the triple benefits of PF, Gratuity and Pension under the old pension scheme with defined contribution and defined benefits to be replaced by the new pension scheme with defined contributions and undefined benefits;
- d) recovery of pension and other benefits already given to those teachers who have retired or expired including recovery of family pension/stoppage of the family pension if it has already commenced;
- e) withdrawal of the benefit of counting of past service already given to those teachers who have become Principals of colleges;
- f) loss of incentives in the form of increments for M. Phil, Ph.D, etc., covered under the UGC scheme for teachers who are not granted the same so far and recovery of the benefits from teachers who are already granted the same, and
- g) loss of counting of past service and therefore loss of arrears arising there-from for the entire period of service already rendered. Now they are making statement correcting the illegalities and reducing the cruelties of decision dated 6th March, 2013. "
- **३९.३ नेटसेटमुक्त शिक्षकांबाबतचा शासननिर्णय निर्गमित करण्याबाबतचे मुदतबंद आश्वासन:** नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत वारंवार विनंती करुन शासन गेल्या अनेक महिन्यापासून

- निर्णयच घेत नाही, अशी महासंघाची तक्रार होती. त्याचा स्पष्ट उल्लेख मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या उपरोक्त परिच्छेद ३ मध्येही आलेला आहे. केवळ असा उल्लेख करुनच न्यायालय थांबले नाही तर २ आठवडचाच्या आत याबाबतचा शासननिर्णय काढला जाईल अशी सरकार पक्षाकडून न्यायालयाचे घेतलेली कबुली नमुद असलेला मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद ४ पृढील प्रमाणे :-
- "(4) As regards the above submission, Mr. Saluja states that the **State Government will issue G.R. within two weeks from today** for granting exemption from NET/SET to those teachers who were appointed between 19 September 1991 and 3 April 2000 after following the regular procedure."
- **३९.४ अनेक क्रौर्यकर्माचे निर्मूलन**:- बारा वर्षापासून तर २० वर्षापर्यंत सेवा झालेल्या शिक्षकांनाच काय, कोणत्याही कर्मचाऱ्याला देण्यात आलेले लाभ असे राज्यकर्त्यांना लहरीनुसार काढून घेता येत नाहीत. देशाच्या घटनेने व कायद्याने प्रदान केलेले ते एक मोठे संरक्षण आहे. एखादी वार्षिक वेतनवाढ काढून घ्यायची असेल तर त्यासाठी कारणे दाखवा नोटीस द्यावी लागते, त्यावर कर्मचाऱ्यांचे म्हणणे ऐकून घ्यावे लागते व नंतरच निर्णय घेता येतो. एकदा दिलेला लाभ त्या कर्मचाऱ्याने चुकीची व असत्य माहिती देवून मिळविला होता असे सिद्ध झाले तरच तो काढून घेता येतो. सरसकट असे करता येत नाही. खुद उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी हे "बॅड इन लॉ" झालेले आहे ही गोष्ट मान्य केली होती व त्यामध्ये आम्ही दुरुस्ती करायला तयार आहोत असेही ते सांगत होते. मात्र "यथावकाश प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर ठेवण्यात येईल" या त्यांच्या विधानामुळे गाडी पुढे जात नव्हती. महासंघाच्या शपथपत्रामध्ये परिच्छेद ३ (B)(V) मध्ये स्पष्टपणे या क्रौर्याचे वर्णन करणारा "The said decision was taken by the cabinet on 6th March 2013. This is not only illegal but also in breach of legitimate expectations and therefore the said act attracts promissiry estoppel. The said act of Respondent No. 1 is cruel in nature and it violates basic human rights inasmuch as the consequences that follow such decision of Respondent No. 1 are as under: ...." असा उल्लेख आहे. मा. न्यायमूर्ती सरकारी वकीलांना पुन्हा पुन्हा तो भाग वाचून दाखवित होते. तेव्हा ती गोष्ट सरकारी विकलांना मान्य करावी लागली. निर्णयाच्या परिच्छेद ५ मध्ये असलेला याबाबतचा उल्लेख पूढील प्रमाणे :-
- "(5) Mr. Saluja further states that though regularization will be made with effect from the date of the G.R., the Government and the Universities will protect the pay and the pay fixation including increments already paid to the teach-

If the above Judgments are not disturbed by the Supreme Court, then there can be no manner of doubt that the State Government and the Universities are bound to implement the directions given in the above judgments.

See Para 14 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

ers and therefore, there will be no recovery of annual increments which the teachers have already earned. Similarly there will be no recovery of other benefits." मा. न्यायमुर्तींनी परिच्छेद ११ मध्ये याबाबत आपले मतसुद्धा पुढील शब्दात नोंदले आहे.:-

"(11) Thus, it appears to be the stand of the State Government that whatever benefits are already given to teachers who have not cleared NET/SET will not be withdrawn from them."

३१.५ सेवा निवृत्ती लाभाविषयीची स्थिती :- महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे ८ परिच्छेदांचे शपथपत्र मा. उभय न्यायमुर्तींच्या हातात होते. सन १९९१ ते २००० मध्ये नेमल्या गेलेल्या नेटसेटमुक्त शिक्षकांना मिळत असलेले सेवा निवृत्ती वेतनाचे लाभ तुम्ही हिसकावून घेत आहात असे संघटनेचे म्हणणे आहे. त्याबाबत तुम्हाला काय सांगायचे आहे? अशी मा. न्यायमूर्तींनी सरकारी विकलांना विचारणा केली, तेव्हा सरकारी विकलांनी याबाबत "मला या विषयावर सुचना नाहीत" असे विधान केले. हा सर्व घटनाक्रम न्यायनिर्णयाच्या परिच्छेद ६ मध्ये नमुद आहे. तो पुढील शब्दात :-"(6) When a specific query is put to the learned A.G.P. Mr. Saluja about the apprehension of respondent No.2 Association that there will be loss of pensionary service and recovery of pension and other benefits already given to the teachers who have retired or expired including recovery of family pension, the learned A.G.P. states that he has no instructions on this issue." मा. उभय न्यायमुर्तींच्या हातात असलेल्या महासंघाच्या शपथपत्रात परिच्छेद (3) (B)(vi)(d) मध्ये "(d) recovery of pension and other benefits already given to those teachers who have retired or expired including recovery of family pension/ stoppage of the family pension if it has already commenced;" अशी तक्रार मांडण्यात आली होती त्याबाबत चर्चा सुरु झाली पण त्यावर सरकारी वकील काहीच बोलत नव्हते. तेंव्हा मा. न्यायमूर्तींनी आपले मत या निर्णयाच्या परिच्छेद ७ मध्ये नोंदविले ते पूढील शब्दात :-"(7) We are of the view that if any such amounts of pension or family pension already been paid to the retired teachers or families of retired teachers, or if the benefits of incentives in the form of increments for a M.Phil and Ph.D. etc. are given to the teachers, no recovery should be made."

३१.६ जे प्राचार्य झालेत त्यांची धरलेली सेवा धरलेलीच राहील :- कायद्याने विहित केलेली पात्रता धारण करणारा उमेदवार म्हणून निवड समितीमार्फत अधिव्याख्याता म्हणून निवड झाली, अधिव्याख्याता म्हणून १० वर्षाच्या वर सेवा झाली, पुन्हा निवड समितीमार्फत प्राचार्य म्हणून निवड झालेल्या व प्राचार्य पदावर कार्यरत असलेल्या व्यक्तीला आज १५-२० वर्षांनी असे सांगायचे की, "तू बिगर नेटसेट धारक असल्यामुळे तुझी ती १० वर्षाची सेवा न धरण्याचा आम्ही २०१३ मध्ये निर्णय घेतलेला आहे, तेव्हा तुला प्राचार्य पदावरुन परत बोलाविण्यात येत आहे." अशा या निर्णयाची गणना निव्वळ वेडाचार या श्रेणीतच होवू शकते. महासंघाच्या वतीने जे तपशिलवार शपथपत्र दाखल करण्यात आले होते त्याच्या परिच्छेद (3) (B)(vi)(e) मध्ये होणारे नुकसान पुढील शब्दात नमुद करण्यात आले होते :- "(e) withdrawal of the benefit of counting of past service already given to those teachers who have become Principals of colleges;" मा. न्यायमुर्तींनी याबाबत विचारणा केल्यावर सरकारी वकीलांनी जे मान्य केले ते मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद १० मध्ये पुढील शब्दात नमुद आहे. :- "(10) Learned A.G.P. also states that there will be

no recovery of benefits of the past service of the teachers who have become the Principals of the Colleges."

३१.७ एम.फील. पीएच.डी धारकांना जादा वेतनवाढी :- विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या धोरणानुसार एम.फील, पीएच डी धारकांना काही जादा वेतनवाढी देण्याची योजना आहे. महाराष्ट्रात त्याप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित झालेले आहेत. अशा अनेक बाबतीत वेतनवाढी दिल्या गेल्यात. पढ़े पढ़े काहीना देव, काहींना देणार नाहीचा जमाना सुरु झाला. बिगर नेटसेट अधिव्याख्यात्यांनी उपरोक्त पदव्या प्राप्त केल्या असतील तर त्यांच्या बाबतीत "ही तर आता तमची किमान पात्रता झाली. आता जादा वेतनवाढी कशाच्या?" असे प्रतिपादन 'बाब'लोकांकडून व्हायला लागले. महासंघाच्या वतीने जे तपशिलवार शपथपत्र दाखल करण्यात आले होते त्याच्या परिच्छेद (3) (B)(vi)(f) मध्ये होणारे नुकसान पुढील शब्दात नमुद करण्यात आले होते :- "(f) loss of incentives in the form of increments for M.Phil, Ph.D, etc., covered under the UGC scheme for teachers who are not granted the same so far and recovery of the benefits from teachers who are already granted the same, " मा. न्यायमुर्तींनी याबाबत विचारणा केल्यावर सरकारी विकलांनी केलेले प्रतिपादन मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद ९ मध्ये नोंदविले आहे. ते पुढील शब्दात :-

"(9) Learned A.G.P. states that teachers who are not yet granted increments i.e. M.Phil and Ph.D. teachers on the ground that they have not passed NET/SET, will be given benefits of the increments from the date of the G.R."

३१.८ नेटसेटमुक्त शिक्षकांसंबधीच्या मुख्य निर्णयावावतची न्यायनिर्णयातील व नंतरची स्थिती :- सन १९९१ ते सन २००० या काळातील नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या वर नव्याने लादलेली अनेक क्रौर्यकर्मे न्यायालयात वैकुंठवासी झाली होती. त्यांच्या सेवा 'नियमित' करण्यावावतचा शासनिर्णय २ आठवड्यात निर्णमित होईल, असे सरकारी वकीलांनी मा. न्यायालयाला सांगितल्याची नोंद मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद ४ मध्ये पुढील शब्दात आहे. :- "(4) As regards the above submission, Mr. Saluja states that the State Government will issue G.R. within two weeks from today for granting exemption from NET/SET to those teachers who were appointed between 19 September 1991 and 3 April 2000 after following the regular procedure."

३१.८.१ या व्यथित शिक्षकांची दुखणी पूर्णपणे दूर झालेली नाहीत याची मा. न्यायालयाला जाणिव झालेली होती हे स्पष्टपणे दिसून येते. अंशतः तुमच्या व्यथा दुर झालेल्या आहेत, ते काय शासननिर्णय काढतात त्याची वाट पहा, त्यानंतरही दुखणे कायम राहिल्यास सर्व कायदेशीर उपाय तुम्हाला मोकळे राहतील, तेवढ्यासाठी परिक्षेच्या कामाशी असहकार करु नका हा मा. खंडपीठाचा विचार स्पष्ट शब्दात नमुद असलेला मा उच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद १५ पढील प्रमाणे :- "(15) Thus, it appears that the demands of the teachers raised through respondent No.2 in respect of teachers who were appointed between 19 Sept.1991 and 3 April 2000 without clearing the NET/SET examination have been partially granted by the Government. If at all respondent No.2 Association or its members are not satisfied with the decision, it will be open to them to avail all legal remedies but there can be no justification for not cooperating with the University by not doing the examination work."

३१.८.२ अशा स्थितीत १५ दिवसानंतर नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या सेवा

Who are not yet granted increments i.e. M.Phil and Ph.D. teachers on the ground that they have not passed NET/SET, will be given benefits of the increments from the date of the G.R.

See Para $\,9\,$ of the High Court Judgement dated $\,10\text{th}$ May $\,2013\,$

नियमित करणारा शासनिर्मण्य कशा प्रकारचा नियतो हे पहाणे मोठेच उत्सुकतेचे ठरणार आहे. अनेक क्रौर्यकर्माना न्यायालयात वैकुंठवासी व्हावे लागल्यामुळे ६ मार्च २०१३ चा मंत्रिमंडळाचा निर्णय जसाच्या तसा अमलात आणणे ही तारेवरची कसरतच होणार आहे. अशा परिस्थितीत मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी स्वतः दोन प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयातर्फे वृत्तविशेष क्रमांक ५२१ म्हणून दिनांक ८ एप्रिल २०१३ रोजी प्रकाशित केले होते. त्याचा ते कदाचित आधार घेतील त्यांनी अधिकृतपणे प्रकाशित केलेले ते दोन प्रस्ताव पृढील प्रमाणे :-

"होणारा विपरीत परिणाम विचारात घेऊन पुढील दोन प्रस्ताव यथावकाश मंत्रिमंडळाच्या निर्णयार्थ ठेवण्यात येणार आहेत. "विगर नेटसेट अध्यापकांनी विहित शैक्षणिक अर्हता दरम्यानच्या कालावधीत प्राप्त केली असल्यास त्यांच्या सेवा नियुक्तीच्या दिनांकापासून काल्पनिकिरित्या (नोशनल) ग्राह्य धरून त्यांना अनुषंगिक लाभ मंजूर करणे, तसेच ज्या अध्यापकांनी अद्यापही विहित शैक्षणिक अर्हता प्राप्त केलेली नाही अशा अध्यापकांना अर्हता प्राप्त करण्यासाठी पुढील तीन वर्षांची संधी देऊन, या कालावधीत ते ज्या दिनांकास अर्हता प्राप्त करतील त्या दिनांकास त्यांच्या नियुक्तीच्या दिनांकापासून काल्पनिकिरित्या (नोशनल) सेवा ग्राह्य धरून त्यांना अनुषंगिक लाभ मंजूर करणे."

३१.८.३ त्यांच्या ह्या दोन प्रस्तावात सुद्धा अनेक दोष आहेत. सर्वात मह्त्वाचा दोष म्हणजे हे सर्वच शिक्षक भरती होते वेळी बिगर नेटसेट धारकच होते. त्यांच्यामध्ये भेदभाव करणे घटनाबाह्य होईल. शिवाय असे की, त्या प्रत्येकाला पहिली वार्षिक वेतनवाढ २०१४ मध्ये देण्याची योजना मा. उच्च न्यायालयात वैकुंठवासी झालेली. आता त्या प्रत्येकाची सेवा वार्षिक वेतनवाढीसाठी नियुक्तींच्या पहिल्या दिवसापासून धरली जाणार, मात्र स्थाननिश्चितीच्या प्रयोजनासाठी वेगवेगळ्या वर्षापासून धरणार यापैकी जे प्राचार्य झाले त्यांची सेवा पहिल्या दिवसापासून धरणार मात्र इतरांची धरणार नाही, याशिवाय २ ते ३ हजार शिक्षकांना यापूर्वीच नियुक्तीच्या दिनांकापासून सर्व लाभ अदा करण्यात आलेले आहेत याचा विसर पडून चालणार नाही. असे करतांना व्याघ्यात अलंकाराचे घोंगडे गळ्यात अडकणार नाही याची काळजी मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांना ध्यावी लागेल. प्रत्यक्ष शासननिर्णय निघाल्यावरच त्यावावत बोलणे उचित होईल.

३१.९ देय असलेले कोणतेही लाभ देत नसतील तर कायदेशिर उपाययोजनेचे मार्ग तुमच्यासाठी मोकळे आहेत :- सरकारी वकीलांचे म्हणणे आम्ही आमच्या निर्णयात नोंदवून घेतले आहे. तुम्हाला मिळणे आवश्यक असलेल्या कोणत्याही लाभापासून तुम्हाला वंचित ठेवण्याचा प्रयत्न झाल्यास कायदेशीर उपाययोजना करण्याचे तुम्हाला पूर्ण स्वातंत्र्य (Liberty) असेल अशी स्पष्ट नोंद मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद १२ मध्ये पुढील शब्दात आहे. :- "(12) While recording the above statements of the learned A.G.P., it is made clear that respondent No.2 Association or the concerned teachers will be at liberty to take appropriate legal remedies for the benefits which, according to them, ought to have been given but which are not given."

39.9० पाच वर्षाच्या वरिष्ठ श्रेणीतील सेवेनंतर 9४९४० वर वेतनिश्चितीचा लाभ :- पाच वर्षाच्या वरिष्ठ श्रेणीतील सेवेनंतर 9४९४० च्या टप्प्यावर वेतनिश्चितीचा लाभ देण्याबाबत महासंघाने दाखल केलेल्या शपथपत्रात परिच्छेद ३ (c) (i) मध्ये असे नमुद करण्यात आले होते की.

"(i) I say that as per the Union HRD directions and UGC Regulations on the fifth pay commission scales of pay and as in GR dated 11th December 1999, teachers were entitled to fixation in the basic pay of Rs.14,940/- on completion of 5 years in the selection grade. This benefit was

given to all teachers initially but thereafter this benefit was illegally stopped and even recovery came to be ordered. Several teachers in our State moved the Hon ble High Court in several writ petitions which came to be decided in favour of teachers and against the Government and in one of the Judgments and Orders dated 8-4-2011 directions came to On failure to act, more Petitions be given to the State. were filed. Shivaji University Teachers Association filed Writ Petition in the Hon ble Bombay High Court involving several dozens of teacher-Petitioners in W.P. No.9218 of 2011 (SUTA V/s. UGC & Ors) and W.P. No.11282 of 2011 (Awalekar Jotiba L & Ors V/s. UGC & Ors). The said petitions came to be disposed of by Judgment and Order dated 29th February 2012 of Their Lordships Hon ble Mr. Justice A.M. Khanwilkar and Hon ble Mr. Justice N.M. Jamdar, JJ......

that even after several months had elapsed the Government has failed and neglected to comply with the directions of the Court I say that it was not correct to refer the question to the finance ministry because the decision of the Hon ble Division Bench was binding and cannot be modified by the Finance Ministry. I say that Respondent No.1 ought to have directed the Joint Directors of Higher Education not to make any recovery on this account from any teacher. Failing to do so, Respondent No.1 has virtually made a mockery of the directions contained in the Judgments of the Hon ble Court which is nothing but a bureaucratic arrogance."

३१.१०.१ मा. उच्च न्यायालयाच्या अनेक खंडपीठांनी निर्णय दिल्यावरही शासन काहीच हालचाल करीत नाही. याबाबत मा. न्यायमुर्तीनी सरकारी वकीलांना विचारणा केली तेव्हा "ज्यांना हा लाभ देण्यात आलेला आहे त्यांची 'रिकव्हरी' आम्ही थांबयू व अंतिम निर्णय घेण्यापूर्वी त्याबाबत संघटनेचे म्हणणे शासन ऐकून घेईल" असे त्यांनी सांगीतले. याबाबतचा मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद १३ पुढील प्रमाणे :- "(13) As far as the third grievance is concerned, learned A.G.P. states that appropriate decision in this regard will be taken. Those teachers who were sanctioned scale earlier and that scale sanctioned in favour of those teachers earlier will be not recovered till further orders. It is also stated that before taking any final decision in this matter, the State Government will give an opportunity of hearing to respondent No.2-Association."

३१.१०.२ मा. उच्च न्यायालयाच्या अनेक खंडपीठांनी निर्णय दिल्यावरही अंतिम निर्णय घेण्यापूर्वी संघटनेचे म्हणणे ऐकून घेण्याची सरकारी वकीलांची चतुराई मा. न्यायमुर्तींच्या नजरेतून सुटली नाही. त्यामुळेच मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद १४ मध्ये ठामपणे जो निर्णय नोंदला गेला तो पुढील शब्दात :- "(14) We may also note that on this issue this Court has already rendered Judgment and order dated 29 February 2012 wherein a Division Bench of this Court allowed Writ Petition No. 9218 of 2011 (SUTA vs. UCG and ors) and Writ Petition No.11282 of 2011 (Awalekar Jothiba and ors. Vs. UCG and ors). If the above Judgments are

Now finally coming to the question of show cause notices which might have been issued by the University or the Colleges,..... We are of the view that Universities and the Colleges may not take any further action against the concerned teachers who give such undertakings.

See Para 22 of the High Court Judgement dated 10th May 2013

not disturbed by the Supreme Court, then there can be no manner of doubt that the State Government and the Universities are bound to implement the directions given in the above judgments."

३१.99 कारणे दाखवा नोटीसेस आणि पुढील कारवाई थांबविण्यात आली :- आंदोलनातील सहभागावद्दल ज्या कारणे दाखवा नोटीसेस देण्यात आलेल्या आहेत त्याचीही चर्चा निघाली. संघटनेने उद्यापासून परिक्षेच्या कामात सहकार्य करण्याचे न्यायालयात मान्य केलेले आहे. त्याप्रमाणे सवंधीत शिक्षकांनीसुद्धा आम्ही परिक्षेच्या कामाशी सहकार्य करु असे अंडरटेकींग द्यावे असे आम्ही आदेशित करीत आहोत. आता यानंतर दिलेल्या कारणे दाखवा नोटीसेसवर यापुढे कोणतीही कारवाई करण्याची गरज नाही अशा अर्थाचा मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद २२ पुढील प्रमाणे :-

"(22) Now finally coming to the question of show cause notices which might have been issued by the University or the Colleges, learned Counsel for respondent No.2 association states that members of respondent No.2 Association will extend utmost cooperation for the examination work from tomorrow. In view of the above assurance from respondent No.2 Association, we direct the concerned teachers also to give individual undertakings that henceforth they they will render co-operation for examination and other related work. We are of the view that Universities and the Colleges may not take any further action against the concerned teachers who give such undertakings."

39.9२ शासनाने योग्य वेळी निर्णय घेतले नाहीत :-मा. न्यायालयाने आपल्या निर्णयात शासनाने निर्णय घेण्यात केलेल्या दिरंगाईवहल काही मते व्यक्त केलेली आहेत असे दिसून येते की या संघटनेच्या अनेक मागण्या अनेक दिवसापासून पडून आहेत. त्या सर्व पूर्णत्वाने मान्य करणे एखाद्यावेळी शासनाला शक्य नसेलही पण जे काही निर्णय घ्यायचे ते घेवून त्यावावतचे शासननिर्णय निर्गमित करण्यास शासनाला कोणीही मनाई केलेली नव्हती. शासननिर्णयाने संघटनेचे समाधान झाले नसते तर त्यांना कायदेशीर उपाययोजनांचा मार्ग मोकळा राहीला असता पण कोणताच शासनिर्णय न निघाल्याने संघटनेला पिरक्षा असहकाराचे आंदोलन करण्यास बाध्य करण्यात आले हे संघटनेचे म्हणणे मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद २३ मध्ये पुढील शब्दात नमुद आहे. :-

"(23) We are constrained to make these observations because the teachers of respondent No.2-Association were of the view that they are entitled to certain demands and even if the State Government and the Universities were not inclined to accept all the demands in their entirety, **nothing prevented the State Government from coming out with their decision and issuing a G.R.** If such decision had been taken earlier and if respondent No.2-Association or teachers were not satisfied with the decision, they would have taken necessary legal proceedings for enforcement of their alleged rights. It appears that decision was not taken by the Government and, according to respondent No.2-Association, therefore, they were compelled to take recourse to non co-operation to the examination related work."

३१.९३ व्यथा निवारक यंत्रणेची स्थापना :- शासनाने निर्णय घेण्यास विलंब लावण्याची जी काय कारणे असतील, ती असतील. शिक्षकांनी असहकार करण्याचे जे काही समर्थन असेल ते असेल, पण शिक्षक आणि शासन यांच्या या संघर्षामध्ये विद्यार्थ्यांनाच त्रास होणार. यापुढे असे होवू नये म्हणून व्यथा निवारक यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी असे मा. न्यायालयाने आदेशित केले. अशी यंत्रणा ३१ जुलै २०१३ च्या अगोदर स्थापित झाली पाहिजे असे मुदतीचे वंधनसुद्धा मा. खंडिपठाने घालून दिले. ते पुढील शब्दात :-

"(24) Whatever may be the reason for delay in taking the decision or justification or otherwise for not extending the cooperation to the examination related work, it is the students who are bound to suffer on account of such non

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY NAGPUR BENCH, NAGPUR Contempt Petition No.296 of 2012 In Writ Petition No.1960 of 2012 (D)

(Shri Prakashchandra s/o Hiralalji Pathak v. The State of Maharashtra, Department of Higher Education, Mantralaya, Mumbai, and others) Shri G.G. Mishra, Advocate for Petitioner. Smt. B.P. Maldhure, AGP for Respondents.

CORAM: R.K. DESHPANDE, J. Dated: 30 th April, 2013

Leave to correct the names of the respondent Nos.2 and 3 is granted. Necessary corrections be carried out forthwith.

The entitlement of the petitioner for fixation of pay at Rs.14,940/on 1.1.2001, has not been disputed. It is also not disputed that in terms of the decision given by this Court on 8.8.2012 in Writ Petition No.1960 of 2012, the retiral benefits of the petitioner were required to be calculated on the basis of the fixation of the pay of the petitioner in selection grade at Rs.14,940/on 1.1.2001 and the same were required to be released within a period of two months.

The only stand taken in the affidavit filed on behalf of the respondent No.4/Joint Director, Higher Education, Amravati Division, Amravati, is that a letter dated 22.8.2012 has been forwarded to the Principal Secretary, Higher and Technical Education Department, Mantralaya, Mumbai, to grant permission to fix the pay of the petitioner with bunching benefits of Rs. 14,940/as per the decision of this Court and the guidelines are sought in that respect.

This contempt petition was filed on 18.12.2012. The notices were issued on 24.1.2013 to the respondent Nos.3 and 4 only. It is informed that the respondent No.4 is personally present before this Court, and upon instructions, it is stated that the guidelines, which were sought by the letter dated 22.8.2012, from the State Government, are awaited.

In the original writ petition decided by this Court on 8.8.2012, the respondent Nos.1 and 2 were the parties, apart from the respondent Nos.3 and 4. All the parties are, therefore, bound by the decision of this Court. The compliance has not been made within the stipulated period. In the affidavit dated 16.4.2013 sworn in by the respondent No.4, authorized by the respondent No.3/Director of Higher Education, Maharashtra State, Pune, an inability is expressed to implement the decision of this Court for want of instructions and guidelines from the State Government. On being asked the learned AGP to take instructions from the respondent No.4, who is personally present before this Court, she confirms that for want of instructions, the respondent No.4 is unable to process the claim of the petitioner to release the retiral benefits, though he has expressed willingness to release the provisional pension on the application to be submitted by the petitioner.

In view of above, issue notices to the respondent Nos.2, 3 and 4 to show cause as to why an action of contempt should not be taken against them for willful disobedience of the order passed by this Court on 8.8.2012 in Writ Petition No.1960 of 2012.

The notices be made returnable on 24.6.2013.

In the meantime, the respondents are at liberty to purge the contempt by taking into consideration the charge levelled against them, to show their *bona fides*.

Steno copy of this order be furnished to the learned AGP to act upon.

Judge

co-operation between the teachers and the authorities. We are, therefore, of the view that State Government should set up a Grievances Redressal Mechanism before which the teachers or their Association can raise their grievances or demands and after considering the recommendations of such body, the State Government or the University may take necessary decisions. It is on account of absence of such mechanism to get the disputes and grievances resolved and redressed that the present unfortunate agitation started. The Grievances Redressal Body should be set up by 31 July 2013."

३१.१४ मार्च व एप्रिल २०१३ च्या वेतनाचा प्रश्न :- आंदोलनाच्या काळामधील मार्च व एप्रिल २०१३ या महिन्यांचे वेतन शासनाने अडवून ठेवले आहे. यावाबतची सुद्धा चर्चा मा. खंडपीठासमोर झाली. संघटनेचे व शासनाचे यावाबतीत काय म्हणणे आहे हे या निर्णयाच्या परिच्छेद २० मध्ये नमुद केलेले आहे. ते पुढील शब्दात :- "(20) As regards prayer of salary for the months of March and April 2013 not paid to the agitating teachers, it is submitted by learned counsel for respondent no.2 that remuneration for examination related work is separate and therefore, on account of non-co-operation for examination related work, their salary and allowances for their regular work should not be withdrawn. Mr. Saluja learned A.G.P. states that during the months of February, March and April, 2013 the teachers duties are related more to examination work and therefore, teachers cannot be allowed to raise such contention."

३१.१४.९ याबाबत मा. खंडपीठाने "आम्ही कोणतेही मत व्यक्त करित नाही" असे नमुद केले असून संघटनेने याबाबत शासनाशी चर्चा करावी असे परिच्छेद २१ मध्ये नमुद केलेले आहे ते पुढील शब्दात :- "(21) On this issue, we do not propose to express any opinion. We are of the view that, this issue also respondent No.2 Association may discuss with the authorities for considering as to how much salary should be released to the teachers who have not extended their co-operation for the examination related work."

३१.१४.२ याबाबत काही महत्त्वाचे मुद्दे लक्षात घेणे आवश्यक आहे. (१) "विद्यापीठ परीक्षेचे काम हे शिक्षकांच्या कामाचा भाग असेल" अशी तरतुद करणारा शासननिर्णय पूर्वी एकदा निर्गमित झाला होता. (२) भारतात कुठेही नसलेली ही व्यवस्था महाराष्ट्रात आणल्यामुळे तिव्र असंतोष निर्माण झाला. त्या तरतुदीला न्यायालयात महासंघाने आव्हान दिले. (३) पुढे मा. मुख्यमंत्र्यांच्या स्तरावर संघटनेची बैठक होवून "विद्यापीठ परिक्षांचे काम पारिश्रमिक (Remuneration) देवून करावयाचे काम असेल" असे ठरले. (४) त्याप्रमाणे संघटना व शासनाने उभयपक्षी मा. न्यायालयासमोर एक समझोता (Terms of settelment) दाखल केला व संघटनेने त्यानंतर आपली याचिका मागे घेतली. (५) समझोत्यानुसार "विद्यापीठ परिक्षेचे काम हा शिक्षकाच्या कामाचा भाग असेल" ही तरतुद असलेला शासननिर्णय रद्द करण्यात आला व त्यानंतर "विद्यापीठ परिक्षेच्या कामासाठी पारिश्रमिक अदा केले जाईल" अशी तरतुद असलेला नवीन शासननिर्णय काढण्यात आला. ती व्यवस्था आजपावेतो कायम

आहे. त्यासाठी वेतन कपात करण्याला कोणत्याही कायद्याचा आधार नाही. (६) ही गोष्ट खरी आहे की विद्यापीठ कायद्याच्या कलम ३२(५) मध्ये शिक्षकांवर काही वावतीत कारवाई करण्याचे विद्यापीठाला अधिकार आहेत. ते पूर्ण ३२ कलम बरोबर वाचले तर त्यावाबत कारवाई करण्याच्या अधिकारांची कक्षा वेतनकपातीपर्यंत पोचत नाही. तशी ती पोचते असे मानले तरी विद्यापीठ स्तरावरील कारणे दाखवा नोटीस व नंतरची कारवाई थांवविण्यात यावी असे सदरहू प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश आहेत. (७) दिनांक ८ व ९ मे रोजीच्या सर्वच वृत्तपत्रात "दोन दिवसात आंदोलन मागे घेतले नाही तर वेतन कपात करू" अशी मा. मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री व उच्च शिक्षण मंत्री यांची निवेदने प्रकाशित झाल्याचे सर्वांनीच पाहिले आहे.

3 २ . शासनाच्या स्तरावर होत नसलेल्या किंवा अत्यंत संथ गतीने होत असलेल्या घडामोडी. मा. उच्च न्यायालयासमोर एकामागन एक तारखा पडन घडलेल्या अत्यंत वेगवान घडामोडी. यांची अत्यंत जागरूकपणे दखल घेवन संघटनेच्या अध्यक्षांनी दिनांक ९ मे, २०१३ रोजी महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची तातडीची बैठक बोलावणे. या बैठकीत मा. उच्च न्यायालयासमोर मांडावयाच्या मुद्यांचा ठराव एकमताने सम्मत होणे, त्याप्रमाणे दिनांक ९ मेच्या रात्री उशिरापर्यंत मा. उच्च न्यायालयात सादर करावयाचे शपथपत्र तयार होणे, दुसऱ्या दिवशी सकाळी ८.३० वाजता महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाची बैठक होवन शपथपत्र सम्मत होणे. सर्व औपचारिकता पूर्ण करून १०.३० वाजतापूर्वी ते न्यायालयात दाखल होणे, या वेगवान घटनाक्रमात महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाने जे समर्थपणे नेतृत्त्व केले त्याबद्दल महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाचे करावे तेवढे अभिनंदन थोडेच आहे. मा. उच्च न्यायालयाने शपथपत्रातील प्रत्येक मुद्याची दखल घेऊन जो निर्णय दिला त्यामुळे शिक्षकांच्या पदरी भरघोस यश पडले. तपशीलच सांगायचा तर असे म्हणता येईल की. (१) दिनांक ८ मे २०१३ रोजी थकबाकीबाबतची रक्कम मान्य करण्याचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाने फेटाळून लावला असतांना मा. उच्च न्यायालयांत दिनांक १० मे. २०१३ रोजी हा थकबाकीचा प्रश्न अत्यंत समाधानकारकपणे निकाली निघाला. (२) नेटसेटमुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत उभारण्यात आलेल्या क्रौर्यकर्मातील विष जवळ जवळ संपुष्टात आले. (३) नेटसेटमुक्त शिक्षकांबाबतचा शासननिर्णय १५ दिवसांत निर्गमित करण्याचे न्यायालयात मान्य करावे लागले. (४) असा शासननिर्णय निर्गमित करतांना ६ मार्च २०१३ चा मंत्रिमंडळाचा क्रूर निर्णय अमलात आणण्याच्या कृतीचा **पार विचका** झाला (५) निर्णय निर्गमित करण्यापूर्वी सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील परिच्छेद २१ व २४ शासनातील कोणीतरी आजच्या उच्च न्यायालयाच्या निर्णयासोबत वाचला तर या सर्व शिक्षकांची सेवा सर्व प्रयोजनासाठी नियुक्तीच्या दिनांकापासूनच धरावी लागेल. (६) तसे न केल्यास न्यायालयाची दारे या शिक्षकांसाठी उघडी आहेत असे न्यायालयानेच नमूद केलेले आहे. (७) १४९४० च्या बाबतीत ठाम निर्णय मिळाला. (८) व्यथा निवारक यंत्रणेची स्थापना ही एक ऐतिहासिक उपलब्धी होय. (९) सर्वात महत्त्वाची उपलब्धी म्हणजे लेखी आश्वासने देऊनही त्यांची अम्मलबजावणी न करण्याच्या शासकीय व्याधीने ग्रस्त झालेल्या महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांना न्यायालयातच सर्व बाबी नोंदल्या गेल्यामुळे व्याधीमुक्तीचे समाधान मिळेल. (१०) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या इतिहासामध्ये महासंघाची मुळ याचिका नसतांना न्यायालयातच आंदोलनातील मागण्यांबाबत न्याय मिळाल्याची घटना प्रथम घडली. अत्यंत धैर्यपूर्वक या आंदोलनामध्ये सहभागी झालेल्या शिक्षकांचे मनापासून अभिनंदन करून आम्ही हा अहवाल त्यांच्या सुपूर्त करीत

प्रा. डॉ. प्रविण रघुवंशी, अध्यक्ष डॉ. अनिल ढगे, सचिव Nagpur University Teachers' Association

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR
UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION)
EDITOR: Prof. S.S. Gawai 1, Abhinav State Bank
Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602.
PUBLISHER: Prof. S.S. Gawai 1, Abhinav State
Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444
602. Type Setting at NUTA Bulletin Office, Phundkar
Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road,
Amravati-444 601. PRINTED AT Bokey Printers,
Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) REGD NO.
MAHBIL/2001/4448 Postal Registration
No. ATI/RNP/078/2012-14 Price: Rs. Five / Name
of the Posting office: R.M.S. Amravati. Date of
Posting 01.06.2013

If Undelivered, please return to: NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 602.
То,